СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CV ПАРСИППАНІ, Н. Дж., П'ЯТНИЦЯ, 31-го ЛИПНЯ 1998 ЧИСЛО 5 VOL. CV PARSIPPANY, N.J., FRIDAY, JULY 31, 1998 No. 5

Перша сесія українського парляменту закінчила працю

Сергій Руденко,
спеціяльно для „Свободи"

КИЇВ. — 24-го липня закінчилася перша сесія чотирнадцятого скликання Верховної Ради. Доволі затяжний процес формування керівництва парляменту (на це було витрачено 69 пленарних засідань із 77) не дозволив народним депутатам розглянути низку важливих питань. Все ж останній тиждень був результативнішим, аніж попередні. Разом із основними напрямками бюджетної політики на 1999 рік, народні обранці схвалили ще низку законопроєктів, що відчутно вплинуть на економічну ситуацію у державі. Йдеться, зокрема, про нафтогазовий комплекс держави та про організацію управління державним майном.

Каменем спотикання у стінах Верховної Ради минулого тижня стали основні напрямки бюджетної політики на 1999 рік. Після гарячих дебатів парлямент виступив проти нав'язування Україні міжнародними фінансовими інституціями ідеї зменшення бюджетного дефіциту за рахунок зменшення витрат на соціяльні потреби. Таким чином, Уряд нині у непростій ситуації — до 10-го вересня він повинен випрацювати такий проєкт бюджету, який би сподобався і парляментові, і МВФ. До речі, все це відбувається на тлі очікування рішення Міжнародного валютного фонду про надання Україні кредиту за програмою розширеного фінансування у розмірі 2.5 блн. дол. А однією із умов для його отримання і є зменшення дефіциту бюджету.

Впродовж останніх трьох місяців Президент Леонід Кучма підписав 28 указів економічного характеру. 15 з них вже вступили у дію. Протягом 30 днів з дня їх підписання (як це передбачає Конституція) парлямент так і не спромігся ці документи або схвалити, або відхилити. Минулого тижня законодавці все ж таки розглянули кілька президентських указів. Народні депутати підтримали два законопроєкти, запропоновані главою держави — „Про управління державним майном", що збільшує кількість суб'єктів управління майном і перепорядковує Фонд Державного Майна Урядові, та „Про збір до Чорнобильського Фонду", що зменшує так звані чорнобильські відрахування з фонду оплати праці із 10 до 5 відсотків.

Однак доволі серйозні дискусії розгорнулися навколо президентського законопроєкту „Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів з питань оподаткування". Ним, зокрема, передбачалося надання податкових пільг покупцям облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Слід зазначити, що ОВДП, які в Україні емітують за рішенням Кабінету Міністрів, є одним із способів залучення коштів підприємств та організацій для погашення дефіциту бюджету.

Лідер соціялістів Олександер Мороз, покликаючись на експертні оцінки, заявив, що за п'ять місяців нинішнього року державні збитки від ОВДП склали 670

(Закінчення на стор. 17)

Профспілка та Дженерал Моторс порозумілися

ФЛИНТ, Миш. — У вівторок, 28-го липня, автомобільна корпорація Дженерал Моторс і профспілка Об'єднаних автомобільних робітників погодились закінчити майже двомісячний страйк у двох тутешніх складальних фабриках автових частин. Припинення праці у згаданих фабриках в основному спричинило цілковиту затримку виробництва авт Дженерал Моторс на Північноамериканському континенті, залишило тимчасово тисячі робітників без праці та сповільнило ріст американської економіки.

Домовлення, котре мусять схвалити робітники обидвох названих фабрик, полагодило цілий ряд місцевих спірних питань в обидвох фабриках, а також і в багатьох інших автомобільних фабриках Дженерал Моторс, де робітники також погрожували припинити працю та вийти на страйк. Одначе в цьому домовленні не вирішено будь-яких питань крайового маштабу, як намагання компанії Дженерал Моторс відкрити нові фабрики поза кордонами ЗСА та в заморських країнах, або їхні зусилля зменшити кількість робітників у своїх фабриках у ЗСА шляхом непорозумінь між керівництвом компанії та робітниками і їхніми представниками.

Ці питання можуть бути вирішені тільки в рамках існуючого всекраєвого договору Дженерал Моторс і Профспілки об'єднаних автомобільних робітників, який є діючим до вересня 1999 року.

Цікавим є те, що теперішнє домовлення включає несподівану точку — обіцянку керівників обидвох сторін мати постійні зустрічі для відновленя стосунків і запобігання можливих майбутніх конфронтацій.

Українські гімнастки заслуговували вищих оцінок

Фото Валентини Каплун

Олена Вітриченко (друга зліва) святкує перемогу на Іграх Доброї Волі в Ню Йорку.

Людмила Атаманчук,
адвокат Федерації Гімнастики України

Оцінюючи результати, здобуті на Іграх Доброї Волі, що відбуваються в Ню Йорку від 19-го липня до 2-го серпня, можна з впевненістю сказати, що українські спортсмени займають в окремих видах спорту чільні місця, додаючи тим самим слави своїй державі.

Одним із таких видів спорту є художня гімнастика, українську дружину якої цього разу представляли олімпійська чемпіонка, бронзовий призер Олімпійських Ігор 1996 року Олена Вітриченко та молода, але перспективна гімнастка, вихованка Школи Дерюгіних — Тамара Єрофеєва. І хоча результати змагань залишають бажати кращого, (одна золота, одна бронзова медалі), виступи українських гімнасток заслуговують на добре слово. Вправи вихованок української школи художньої гімнастики, як завжди, відзначались надзвичайною складністю. До того ж, відмінну статуру українських гімнасток неможливо сплутати з гімнастками будь-яких інших шкіл. Це, окрім таланту і майстерности, — відбіркова комплекція,тобто поєднання всіх супутніх показників, які покликані позитивно впливати на результати виступів, сприяючи одночасно отриманню глядачами задоволення від виступів.

І тим більш незрозумілим та образливим для України, на думку українських тренерів, є необ'єктивність судової колеґії, яка, користуючись складною та неоднозначною ситуацією в художній гімнастиці України, позбавила українських спортсменів справедливо заслужених ними призових місць.

Своїми думками з цього приводу поділилися, після змагань, головний тренер збірної дружини України, президент Федерації Гімнастики України Альбіна Дерюгіна та віцепрезидент цієї федерації Ірина Дерюгіна. Вони ствердили, що найгостріша боротьба, як завжди, ішла між гімнастками України, Росії і Білорусі. Певна річ, у цьому випадку спортовий змаг був водночас змагом за престиж своїх держав.

І хоча кількість країн, запрошених для участи у змаганнях у цьому виді спорту була незначною, присутність у складі арбітрів віцепрезидента Міжнародної федерації гімнастики (ФІЖ), яка одночасно очолює російську гімнастичну федерацію, досить неґативно впливала на інших суддей. Не розраховуючи на стримання призових місць для гімнасток своїх країн, вони суб'єктивно прийняли сторону єдиного представника міжнародного керівного органу, — замість об'єктивно виконувати свої обов'язки.

В результаті цього, — абсолютно несправедливо, з точки зору українських тренерів, — Олені Вітриченко занижували оцінки у відмінно виконаній вправі з обручем. І вже зовсім незаслужено блискучий виступ Тамари Єрофеєвої зі стрічкою було оцінено однаково з виступом німецької гімнастки, яка втратила свій предмет.

Але життя триває, і рано чи пізно справедливість скрізь візьме гору, як це сталось з Федерацією Гімнастики України. Мало кому відомо, що поруч з вихованням найкращих гімнасток у світі, отриманням високих результатів, українській гімнастиці доводилось більше року боротися за свою незалежність і самостійність як виду спорту.

В УКРАЇНІ

Президент змінив указ про бюро розслідувань

КИЇВ. — Президент України підписав указ про внесення змін до указу Президента України "Про Національне бюро розслідувань України". Це бюро утворюється як центральний орган виконавчої влади. Його основними завданнями є: проведення досудового слідства та оперативно-розшукових заходів в особливо складних кримінальних справах про злочини, які становлять підвищену суспільну небезпеку; проведення інформаційно-аналітичної роботи з метою виявлення та усунення причин і умов, які сприяють корупції та іншим небезпечним злочинам; прогнозування динаміки злочинности в суспільстві, — повідомило українське радіо. Урядові України рекомендовано здійснити організаційні заходи, пов'язані з утворенням Національного бюра розслідувань України, розміщенням, фінансовим, матеріяльно-технічним та іншим забезпеченням його діяльности. Президент України також підписав указ "Про деякі питання державної підтримки книговидавничої справи".

Ухвалено проєкт закону про середню освіту

КИЇВ. — 23-го липня, наприкінці ранкового засідання Верховної Ради України, народні депутати завершили розгляд проєкту закону "Про загальну середню освіту", який був поданий Кабінетом Міністрів України. За словами голови Комітету парляменту України з питань науки і освіти Володимира Семиноженка (НДП), "це перший закон про середню освіту на теренах колишнього СССР; він безперечно буде мати величезний суспільний резонанс. В Україні є 7 млн. учнів, що навчаються в школах, і 1 млн. педагогічних працівників. Фактично, цей закон визначає долю кожної родини, де є діти, що навчаються". За пропозицією народного депутата Лідії Мазур (ПСПУ - Соціялістична Опозиція) народні депутати ухвалили рішення про неприйнятність статті 7 проєкту закону "Про загальну середню освіту", в якій ідеться про те, що "мовою навчання в системі середньої освіти є українська мова", стосовно норм статті 10 Конституції України, в яких, зокрема, йдеться: "В Україні ґарантується вільний розвиток, використання і захист російської та інших мов національних меншин України". Також народні депутати 236-ма голосами ухвалили постанову, якою проєкт закону "Про загальну середню освіту" прийнято у першому читанні, за вийнятком 7-ої статті. Комітетові Верховної Ради з питань науки і освіти доручено підготувати зазначений законопроєкт з врахуванням пропозицій і зауважень народних депутатів України та інших суб'єктів права законодавчої ініціятиви і внести його на розгляд парляменту в другому читанні у першій половині вересня цього року.

Парлямент випрацьовує інформаційні закони

ЯЛТА. — "Законодавча база, що існує в Україні, реґулює окремі фрагменти інформаційного поля держави і суспільства, але не визначає ґльобальної політики інформаційних відносин",— заявив голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова й інформації Іван Чиж, виступаючи на Першій Всеукраїнській нараді керівників телебачення і радіомовлення, яка відкрилася 22-го липня в Ялті. З 19-ти законів України, що були прийняті протягом останніх п'яти років та стосуються інформаційної сфери, сім визначають повноваження засобів масової інформації, в тому числі закони "Про інформацію", "Про друковані ЗМІ в Україні", "Про рекляму". Проте ці та інші законодавчі акти далеко не завжди відповідають вимогам сьогодення. У держави немає чіткої політики і щодо електронічних засобів, до яких відносяться сьогодні, крім загальнонаціональних, 25 державних реґіональних і понад 300 недержавних телерадіокомпаній. На думку І. Чижа, держава практично не контролює загальнонаціональних телерадіокомпаній. Інформаційна політика здійснюється чужоземним капіталом і комерційними установами шляхом суворої цензури. Великим кроком вперед, на погляд І. Чижа, стало заснування Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, яка контролює дотримання законодавства в цій галузі. Завдяки раді, торік тільки від продажу ліцензій в бюджет надійшло понад 5 млн. грн. За словами голови комітету, у Верховній Раді зараз випрацьовується ціла низка "інформаційних" законів, в тому числі: "Про державне телебачення", "Про каблькове телебачення", "Про національну програму інформатизації", "Про національний інформаційний простір" тощо. Відбуваються парляментарні слухання на тему: "Стан телерадіоінформаційних відносин в Україні: проблеми, перспективи і шляхи розвитку".

Були змушені порушити закон

ЛЬВІВ. — Львівське міське управління освіти рекомендувало керівництву місцевих шкіл не приймати на навчання дітей 6-річного віку. За словами представників міського управління освіти, цей захід, який не відповідає чинному українському законодавству, пояснюється недостатнім фінансуванням ділянки освіти.

Посмертно нагороджено Бориса Дерев'янка

КИЇВ. — За журналістську самовідданість, принципове громадське становище перший керівник держави Леонід Кучма своїм указом нагородив відзнакою Президента України - орденом "За заслуги" 3-го ступеня - колишнього головного редактора газети "Вєчєрняя Одєсса" Бориса Дерев'янка

Урядовець ЗСА похвалив укази Президента України

КИЇВ. — Під час зустрічі з віцепрем'єр-міністром України Сергієм Тигипком заступник секретаря Департаменту фінансів ЗСА Дейвид Ліптен зауважив, що, на його думку, економічні укази Президента України відіграють позитивну ролю в макроекономічній та фінансовій стабілізації. Сергій Тигипко, у свою чергу, підкреслив, що підписаний у середу, 22-го липня, указ Президента "Про введення концепції адміністративної реформи в Україні" відкриває шляхи для реорганізації міністерств і відомств, зокрема Міністерства Фінансів та Міністерства Економіки, — повідомило українське телебачення.

Симферопіль має виглядати бездоганно

СИМФЕРОПІЛЬ. — "Симферопіль - це брама для приїжджаючих до Криму. Місто має виглядати відповідним чином", - заявив перший заступник голови Ради міністрів Криму Лентун Безазієв, якого призначено куратором міста. Він взяв участь у нараді керівників та служб у Симферопільському міському виконкомі. На нараді обговорювалися питання благоустрою столиці Криму, наведення порядку у громадських місцях. За рішенням міськвиконкому, найближчим часом стане зразковим залізничний вокзал, зменшиться кількість неестетичних металевих кіосків; у серпні буде відремонтовано набережну річки Салгір. Нарікання Лентуна Безазієва викликав той факт, що місто сплатило сьогодні лише 62 відсотки заборгованости за енерґоносії. Великою проблемою є об'єкти незавершеного будівництва, які поступово руйнуються. Їх пляну-ється розпродати з авкціону. Уряд Криму сподівається, що буде виданий указ Президента України про додаткові уповноваження, які одержить автономія в галузі економіки, за яким податок на додаткову вартість і акцизний збір залишатимуться в бюджеті Криму.

Пожежа на станції метро "Лук'янівська"

КИЇВ. — Тут 27-го липня близько 5-ої години по полудні виникла пожежа на станції метро "Лук'янівська". За попередніми даними, причиною аварії стало загоряння силового кабелю, яким пропущено струм потужністю 10,000 кіловат. Найближчу ділянку тунелю і саму станцію заповнив дим. Чергові відразу зупинили рух на всіх гілках метрополітену. У терміновому порядку були евакуйовані пасажири. Після відключення енерґопостачання пожежники приступили до гасіння пожежі, при чому використано 15 пожежних авт. Будівля станції була оточена міліцією. Пожежа тривала майже годину, після чого її вдалося приборкати. Причини аварії та розміри шкоди з'ясовуються.

У серпні у Львові відбудеться собор УГКЦ

ЛЬВІВ. (УНІАР-ІМА-прес). — Помічник глави Української Греко-Католицької Церкви Єпископ Любомир Гузар видав декрет про скликання Патріяршого собору УГКЦ, який пройде у Львові з 3-го по 30-те серпня ц.р. Передбачається, що у його роботі візьмуть участь 180 делеґатів зі ЗСА, Канади, Австралії, Бразилії, Польщі та інших країн.

Дивізійники відзначили річницю битви

ЛЬВІВЩИНА. (УНІАР-ІМА-прес). — Ветерани дивізії "Галичина" відзначили 54-ту річницю битви з совєтськими військами біля селища Ясиново Львівської області. Вони відвідали могили своїх однополчан і встановили невелику капличку.

Зросли грошові доходи населення

КИЇВ. — За даними Державного комітету статистики України, середньомісячний грошовий дохід на душу населення у червні порівняно з травнем зріс з 78.6 гривні до 91 гривні, або на 15.8 відсотка. Загальна сума пенсійних відрахувань, за даними Держкомстату, зросла у другому кварталі. Однак у червні пенсій було виплачено на два мільйони гривень менше, ніж у травні.

Злочинці не дрімають, міліція теж

КИЇВ. — За повідомленням пресслужби Міністерства Внутрішніх Справ, протягом доби, з 28-го на 29-те липня, в Україні скоєно 48 тяжких злочинів, 29 з яких було розкрито. Міліція затримала 22-ох правопорушників, у яких вилучено два карабіни, дві гвинтівки, пістолет, шість обрізів мисливських рушниць, 400 грамів вибухівки, 140 набоїв та 17 кілограмів наркотичної сировини. У Миколаївській області затримано двох шоферів, які під час перевезення врожаю автами викрали відповідно 4.5 та 5.3 тонни зерна пшениці і ячменю.

Нарада в Уряді з питань виплати пенсій

КИЇВ. — Питання, пов'язані з виплатою пенсій, розглядалися 27-го липня на нараді у Кабінеті Міністрів України, що проходила під головуванням віцепрем'єр-міністра Миколи Білоблоцького. Як зазначалося на нараді, на початок липня заборгованість з виплати пенсій, що фінансується пенсійним фондом України, становила майже 1.7 блн. гривень. Це сталося в наслідок недостатнього надходження обов'язкових платежів від підприємств, установ та організацій, які заборгували Пенсійному фондові понад 3 блн. грн.

АМЕРИКА І СВІТ

Помер Алан Шепард мол.

МОНТЕРЕЙ, Каліф. — Тут у місцевій лікарні після довгої хвороби у вівторок, 21-го липня, помер відомий астронавт, 74-річний Алан Шепард мол. Він був тим першим американським астронавтом, який 5-го травня 1961 року у капсулі „Фрідом 7" відбув 15-хвилинну подорож у космос і в найбільш напружені хвилини холодної війни підніс до нових вершин американську національну гордість. А. Шепард був одним із перших сімох американських астронавтів, обраних для космічних польотів, а опісля як командир залоги космічної ракети „Аполло 14" був одним із 12 американських астронавтів , що ступали по поверхні Місяця. Історики твердять, що саме завдяки успішності польоту А. Шепарда у космос тодішній президент Джан Кеннеді публічно зобов'язав ЗСА, що впродовж наступних 10-років вони пішлють людину на Місяць і безпечно повернуть її назад на землю.

Н. Мандела ориґінально святкує своє 80-річчя

ЙОҐАННЕСБУРҐ, Південня Африка. — У суботу, 17-го липня, президент Нелсон Мандела досить ориґінально обходив свій 80-ий день народження. Найперше він уважає, що для людини, котра просиділа в тюрмі 27 років свого життя, кожний день народження є дорогоцінним, тому цей 80-ий день народження він вирішив ще відзначити своїм одруженням. Південноафриканський президент одружився з 52-річною Ґрачою Махел, вдовою по колишньому президентові Мозамбіку та невпинною активісткою у боротьбі за поліпшення добробуту дітей світу. Кажуть, що згідно з африканським звичаєм Н. Мандела пішле родині Ґ. Махел стадо худоби як плату за молоду. Вона затримала своє призвіще і буде курсувати між Південною Африкою та Мозамбіком, де вона є впливовою особистістю.

Апостольське послання Папи Римського

РИМ. — Намагаючись обмежити незалежність єпископів, Папа Іван Павло II у четвер, 23-го липня, видав Апостольське послання, котрим значно зміцнив контролю Риму над 108 єпископськими конференціями по цілому світі. Згідно з новими правилами, Крайові конференції католицьких єпископів не могтимуть видавати будь-яких зобов'язуючих рішень у справах доктрини чи питань громадської політики, як, наприклад, ядерна зброя або суспільне становище жінок. Апостольське послання — найбільш авторитетний папський документ після Енцикліки — папського обіжника до єпископів, було радо прийняте головою Американської краєвої конференції католицьких єпископів, але дещо налякало священиків і теологів, які турбуються, що це не дозволить місцевим парохам полагоджувати проблем, які відносяться виключно до їхніх парафій.

Обрано наступного прем'єр-міністра Японії

ТОКІО. — Незважаючи на відкриті виступи проти його кандидатури всередині партії та сильної опозиції проти нього зі сторони громадськости, у п'ятницю, 24-го липня, Кейзо Обучі, теперішнього міністра закордонних справ Японії, обрано президентом урядуючої політичної партії, а тим самим і прем'єр-міністром Японії. Як президент Ліберально-демократичної партії, котра майже безперервно керує післявоєнною Японією, К.Обучі буде 23-им з черги прем'єр-міністром Японії від часу Другої світової війни. Він приходить на це відповідальне становище в час, як країна знаходиться в досі небаченій фінансовій кризі, з котрої він повинен би її випровадити. Одначе виборці та аналітики наставлені досить скептично щодо його спроможностей швидко протидіяти цій ситуації, бо він не має опінії рішучого лідера.

Смертноносні постріли в Капітолії

ВАШІНҐТОН. — Пополудні минулої п'ятниці, 24-го липня, входом відкритим для туристів, увійшов чоловік і поминаючи засіб виявлення зброї, почав стрілянину. Вислідом його нападу була смерть двох членів охоронної поліції Капітолію — уніформованого поліцая Джейкоба Чесната і неумундурованого охоронця Джана Ґібсона, та поранення молодої 24-річної туристки Анджели Дікерсон і самого напасника. Все це викликало цілий ряд завваг на тему, як поліпшити охорону Капітолію, працівників і членів Сенату та Палати Репрезентантів. Одначе відповідальні за охорону твердять, що Капітолій має достатню охорону в першу чергу від зовнішнього нападу терористів, але в цьому випадку ніхто не міг передбачити такого сценарію, де турист стріляє у вхідному коридорі до Капітолію. Напасником виявився 41-річний Расселл Вестон мол., який має за собою кримінальну минувшину та історію ментальної нестабільности.

Невдалий напад на чеченського президента

ҐРОЗНИЙ, Росія.— Тут у четвер, 23-го липня, вчинено невдалий атентат на Аслана Масхатова, президента Чечні, котрий опісля звинуватив Росію у тому нападі на нього. А. Масхатов був легко поранений, коли авто виповнене вибуховими речовинами експльодувало в Ґрозному, столиці Чечні, коли його президентська автоколона переїздила попри згадане авто. Двох охоронців А. Масхатова загинуло, а троє інших були важко поранені. Російський президент Борис Єльцин сказав, що є дуже стурбований цією подією. Пресове агентство ІТАР-ТАСС повідомило, що чеченського президента це зовсім не зворушило, він натомість, виступаючи в телевізії, зазначив, що „ цей напад на мене був зорганізований російськими частинами окремого призначення, а виконаний нищівними силами — місцевими зрадниками нашого народу".

А. Ґор відвідав Чорнобильську АЕС

ЧОРНОБИЛЬ. — 23-го липня віцепрезидент ЗСА Алберт Ґор в рамках своєї триденної візити до України побував на Чорнобильській АЕС.

Прилетівши на місце найбільшої ядерної катастрофи на гелікоптері, він оглянув станцію. Кореспонденти фотографували його на тлі залізобетонного саркофагу заввишки у 20-поверховий будинок.

„Сьогодні вперше я побачив Чорнобиль, — сказав А. Ґор пізніше в Києві. — Він маячить, як загрозливий пам'ятник помилкам століття, яке тепер закінчується; незугарний символ людських рішень, негідних наших дітей".

Під час двогодинної екскурсії по ЧАЕС американський віцепрезидент ставив десятки запитань. „Невже він так виглядає всередині?", — запитав А. Ґор, дивлячись на скручені металеві балки і уламки різного матеріялу, зображені на зменшеній моделі зруйнованого реактора. Валентин Купний, відповідальний за ремонт саркофагу, відповів, що сказати точно неможливо, бо ніхто не підходив до реактора достатньо близько.

За словами американських урядовців, А. Ґор, який є багатолітнім борцем за чисте довкілля, хотів відвідати Чорнобиль, щоб підкреслити необхідність ремонту саркофагу. Очам віцепрезидента відкрилися сюрреалістичні краєвиди — різнокольорові квіти поряд з реактором, огороженим бетонною стіною і колючим дротом, покинуті будинки з повибиваними вікнами, перерослі дерева, залишені на полі радіоактивні авта і гелікоптери.

А. Ґор подорожував в звичайному сірому костюмі. Американські урядовці кажуть, що небезпеки для його здоров'я не було. Однак за кілька днів до екскурсії медичні дружини ретельно перевіряли маршрут, шукаючи місця з підвищеною радіяцією.

Україна потребує на реконструкцію саркофагу 760 млн. дол. Більше половини цієї суми вже зібрано. 300 млн. дол. дали члени Великої сімки, 50 млн. дол. виділила сама Україна, і 37 млн. дол. заповіли країни-учасники листопадової конференції в Ню Йорку, на якій головував А. Ґор.

Вашінгтон домагається, щоб Київ виконав свою обіцянку щодо закриття ЧАЕС до 2000 року. Україна ж остерігає, що може не зробити цього, якщо не надійдуть 1.2 блн. дол. на побудову двох компенсаційних бльоків на Рівненській і Хмельницькій АЕС.

Президент просить гроші, а Уряд обіцяє економічне зростання

КИЇВ. — 22-го липня Президент Леонід Кучма звернувся до віцепрезидента ЗСА Алберта Ґора по фінансову допомогу саме в той час, як Уряд оприлюднив оптимістичну прогнозу економічного розвитку України до кінця 1999 року.

„Вважаю за необхідне особливо наголосити, що сьогодні склався саме той момент, коли ми вкрай потребуємо реальної фінансової підтримки, — сказав Л. Кучма, відкриваючи засідання міждержавної комісії. — Фактом є, що фінансова криза в Україні не менш складна і загрозлива, ніж в Росії".

А. Ґор, який прибув до України з дводенною візитою, підкреслив, що стратегічне партнерство між двома країнами успішно розвивається, але не подав великих надій на те, що Україна дістане фінансову допомогу без попереднього проведення значних економічних реформ. „Ми зустрічаємося на тлі світової фінансової кризи, яка загрожує країнам в усіх куточках земної кулі, — сказав він на початку свого виступу. — На сьогодні жодна країна не може вдавати, що живе окремо від своїх сусідів".

Нещодавно МВФ схвалив для Москви 22.6 блн. дол. позички, щоб вирятувати її з економічної кризи, яка спалахнула з новою силою. Україна, видавши за останній час велику кількість приватизаційних законів, теж сподівається на кредит від МВФ. Місія фонду почала працю в Києві 23-го липня.

Незважаючи на те, що нові закони може ще відкинути лівий парлямент, Міністерство Фінансів передбачає наступного року двовідсоткове зростання економіки. В документі, затвердженому Урядом день перед тим, сказано також, що інфляція сповільниться з 11-12 відс. у цьому році до 9.6 відс. в наступному. Однак безробіття зросте від 4.6 відс. до 6.2 відс., а національна валюта знеціниться на кінець 1999 року до 2.42 гривні за доляр. Тепер курс гривні становить 2.12 за доля.

Президент Клінтон зарядив перевірку домів

ВАШІНҐТОН. — Президент Билл Клінтон зарядив посилення боротьби з управліннями тих домів опіки для старших, у котрих недогляд пацієнтів і переступлення правил гігієни та безпеки, введених Конґресом тому 10 років, є на деннім порядку. Стверджуючи, що перевірки є заздалегідь передбачувані, Президент наказав стейтовим офіційним чинникам проводити ці перевірки несподівано, а також вечорами та під кінць тижня, щоб „не було часу заховати недогляд і зловживання". Крім того, Б. Клінтон підкреслив, що дотепер навіть як знайдено будь-які недотягнення, то управління тих домів опіки для старших мали всякі можливості та дуже часто неозначну кількість часу, щоб наладнати ті недотягнення. Тепер переступники будуть карані негайно. Державні урядовці отримали зарядження зосередити свою увагу на тих домах, які мають історію нехтування своїх пацієнтів і правил. Ці зарядження Президента треба завдячувати Чарлзові Ґресслі, республіканському сенаторові з Айови, котрий очолює Спеціяльну сенатську комісію для справ старіння, що зумів зібрати потрібні докази щодо згаданих переступлень в системі домів опіки для старших.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку-$30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку-$25.00. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Прикрою справою є війна...

1-го серпня 1914 року розпочалася Перша світова війна. Війна, участи в якій у більшій чи меншій мірі не вдалося уникнути жодній з тогочасних держав. На захист Сербії відразу ж виступила Росія. У відповідь на це тотально мобілізувала своє військо союзниця Австрії – Німеччина. Вже тоді було очевидним, що головні ролі в тій світовій бойні мали відігравати Австро–Угорщина, Німеччина і Росія, перші дві з яких боротимуться з третьою.

Українців та війна стосувалася з двох причин. Перша – найголовніша – та, що в обидвох протиставлених мілітарних силах (австро–угорській та російській) воюватимуть українські вояки, а отже, війна ця для нас як для нації була братовбивчою в прямому розумінні слова. З другого боку, війна, що розгорялася в Европі, могла вирішити долю українців у майбутньому. З кінцем тієї війни, у якій українці вбивали українців, доля ця вирішилася. На глибокий жаль, в не найкращий для українців спосіб...

Прикрою справою є війна. Ще прикрішою – війна братовбивча. Але від віків не мав наш народ сили це лихо відвернути. Хоча тоді, з початком Першої світової, деякі наші попередники сподівалися, що війна та може принести Україні визволення. "Тоді, – писала одна з найвпливовіших українських газет, – і не жаль було би за життям тисяч молодих українських жовнірів, бо з їх крови виросла би воля рідної країни, яка запанувала би на кістках російського царату, що 260 літ держить у пекольній неволі скутий український народ. Визволення України з-під царської неволі може прийти яко наслідок розгрому царської держави, прозваної тюрмою народів".

Сталося, однак, по-іншому. Так, царська Росія програла, та в результаті відомого жовтневого перевороту 1917 року до влади у ній прийшли ще більші від царату кати – комуно-більшовики, котрі виморили мільйони і мільйони українців; не в останню чергу тих українців–східняків, які захищали "нєдєлімую", вбиваючи своїх братів–галичан. Розповзлася на клапті Австро–Угорщина, захищаючи яку, галичани вбивали в тій війні єдинокровних своїх східних братів, і на місце імперії Габсбургів прийшли шовіністичні польський, мадярський та інші режими, які відразу ж взялися мордувати тих же галичан. На сході України душили нашу націю леніни, троцькі, сталіни; на заході — пілсудські та іже з ними кати...

Нам часто закидали (та й далі закидають), що українці завжди шукали для себе волі, спираючись на чужі багнети. Закидають, заплющуючи очі, на те, що, насамперед, українці в своїй історії найбільше були гарматним м'ясом у боротьбі сильних світу сього за панування над ним. Так було й у трагічний час Першої світової, передусім, для одуреної, окраденої, розіп'ятої на европейському перехресті України. Так, зрештою, було з нами й у час, коли, знову ж одурену – на цей раз компропагандою – Галичину "визволили" від біло–червоних червонозорі "брати" з–за Збруча. Так було і в час, коли нас "визволили" від червонозорих комуністів брунатні гітлерівські фашисти в час Другої світової війни...

Чи ж тепер, коли, нарешті, маємо власну незалежну державу, не час відновити в пам'яті події минулого та зробити належні висновки?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Моніку, „Ель Ніньо" і авта на дорогах

Якось мені нагадалося, як „колись" давно наша група молодих, що доволі часто сходилася на товариські зустрічі й розмови, мала дуже оригінальний звичай. Треба тут сказати, що серед нас були студенти різних університетів, різних зацікавлень та навіть різного соціяльного походження. Отож одні мали зі собою що поговорити про студії, переживання чи родинні справи, а інші ніяк не могли знайти спільної теми, яка б усіх зацікавила. Тому одного разу ми вірішили вибрати постатті чи теми усім однаково відомі, щоб запевнити грунт для групових бесід і завжди знати, про що йдеться. Тоді жертвою нашого вибору впав один із студентів, що його всі ми знали з його оригінального , просто таки дивовижного способу говорення. Від того часу, коли розмова в нашому колі уривалася, хтось кидав найновішу історію про спільного знайомого, якого ми популярно називали Миронцьом, — і вже була тема, що всіх однаково зворушувала.

Подібне тепер діється із постаттю Моніки Левінської: Хто ж у ЗСА не знає про неї? Тому коли в якому-небудь товаристві замовкає розмова, вистане, щоб хтось кинув заввагу про останні події із Монікою — і можете бути певні, щоб розмова знову пожвавиться.

Але слід признати, що тут дійшло вже дещо до пересади, і поважні журналісти та аналітики масових засобів інформації щораз частіше реаґують неґативно на постійні нагадування про справу Моніки Левінської, а з тим і президента Клінтона. Хто і чому це робить? Правдоподібно із певною ціллю. Важко нам, простим смертним, судити, але одне знаємо, що коли треба і не треба стаємо свідками коментарів щодо найновіших подій із Монікою.

Тепер загальною темою є покликання Президента перед лаву суддів — нечувана історія, тим більше, що йдеться про таку звичайну справу, подружної зради, яка є у світі на денному порядку. Отже є усім про що говорити.

Коли, однак, вже усім справа Моніки набридла, — можна порушити іншу, менше неприємну, але загально усіми прийняту тему. Це „Ель Ніньо" чи пак зміна підсоння на тепліше, яке коли-небудь було. І це діє не лише тут, у ЗСА, але навіть в цілій Европі та в нашій батьківщині, де дивуються неправдоподібній для континентального клімату горячі цього літа.

Вичерпалися розмови про горяч і зміну підсоння? Давайте поговоримо усі про те, як зросла у всіх країнах кількість авт на шляхах, і скільки водіям доводиться губити часу в дорозі. Ця тема завжди актуальна, і ніяк не можна вплинути на зміну існуючого стану, який лише погіршується дослівно із кожним роком.

Значить, маємо тепер про що спільно говорити, як тільки є час і охота. І не мусимо, як колись, за молодечих років, шукати спільну жертву, що її всі добре знають, як ось легендарного Миронця.

Замовкає нагло зібране товариство? Тоді почнімо коментувати останні події із Монікою, останню хвилю горячі, чи про те, які затримки були вчора на нашому шляху додому...

О-КА

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 40 РОКІВ ТОМУ

31-го липня 1958 року

Трибуна Українського Народного Союзу закликає до Організаційної Кампанії

Українці Америки і Канади!

За два місяці, 15-го вересня цього року сповниться 65 років з того часу, як в місті Джерзі Сити вийшло в світ перше число українського часопису „Свобода". Вже в тому першому числі тієї газети появився пламенний заклик до „Братів Русинів"...

У другому числі „Свободи" надруковано знову на цілу першу сторінку не менш пламенний заклик „Люби своє!", у третьому числі такий же заклик: „Пізнаймося", а в четвертому числі, яке появилося з датою 1-го листопада того історичного дня Американської України Року Божого 1893-го великий на цілу сторінку заклик: „Нам треба народної організації!"

Ці заклики були тим творчим словом, що стало могутнім Ділом — створило Український Народний Союз, започаткувало історію Американської України!

Побачивши вперше світло 65 років тому „Свобода" стала ініціятором і першим та найбільшим організатором Українського Народного Союзу, а з ним і Американської України! Немає кращого способу для відзначення „Свободи", того творця і організатора УНС і Американської України, як дальше скріплення, ріст і розвиток її найбільшого діла — Українського Народного Союзу. Маючи це на увазі і в такій вірі та в такому переконанні Головний Уряд УНС для гідного відзначення 65-річчя свого творця і організатора, для гідного відзначення своєї Матері-„Свободи" проголошує першу в новій каденції Організаційну Кампанію!

КУТ ЗОРУ

Редакційна пошта

Ще про архіви УВАН

Членство і Управа Української Вільної Академії Наук у ЗСА глибоко вдячні Ользі Кузьмович і редакції „Свободи" за об'єктивну статтю про УВАН („Свобода", 17-го липня 1998, ч. 3, ст. 9). О. Кузьмович справедливо звернула увагу на небезпеку, в якій, через брак фінансів, знаходяться прецінні архіви, що ними так гордиться УВАН. Також високо оцінила авторка статті віддану працю персоналу УВАН над впорядкуванням наших архівів. Працю Оксани Радиш та інших працівників Академії справді можна назвати взірцевою. Та, на превеликий жаль, помимо усіх зусиль, стан наших архівів далеко не взірцевий. Через брак фондів на віднову приміщення бібліотеки, зокрема на належну кліматизацію сховища, стан архівів поважно занепокоює. Передусім це стосується документів і рукописів на дешевому воєнному і повоєнному „кислому" папері, що при вогкості розкладається. Тут наша потреба подвійна: поперше, відповідною кліматизацією затримати процес дальшої деґрадації архівів. Подруге, спеціяльними обкладинками обгорнути найбільш загрожені картки, спершу зробивши з них копії на архівному папері. На ремонт і на заходи збереження Академія потребує поважних фондів.

Дотепер Академія призначала головну частину своїх скромних фінансів на публікацію своїх найцінніших архівних матеріялів. В даний час фахівці УВАН готують до друку наступні чотири архівні праці. Та останніх декілька гарячих і насичених вогкістю літ неґативно позначилися на станові наших архівів. Настала невідкладна потреба рятувати загрожені документи. Цього Академія не зможе зробити без допомоги нашої громади.

Ми віримо, що знайдуться меценати доброї волі, які нам допоможуть. Найкращим доказом, що такі є, став недавній дарунок для Академії від особи, що бажає залишитися анонімною, двох найсучасніших комп'ютерів для комп'ютеризації нашої бібліотеки й архівів та виведення їхніх каталогів на світову електронну мережу.

Адреса академії: Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the USA, 206 West 100th Street, New York, NJ 10025-5018. Tel.: (212) 222-1866.

Олекса Біланюк,
президент УВАН

Ми пройдемо крізь терни!

Влітку 1997 року з Нового Роздолу до Сибіру виїхав мій давній знайомий Микола Задорожний. Несподівана вістка про його насильницьку смерть сколихнула мою душу...

Миколу застрілив бандит у сибірському лісі. Мабуть, вбив його за гроші. Тепер в Україні часто можна почути про різні жахливі випадки, які трапляються з нашими українськими робітниками, особливо в Росії.

До кінця Миколиної праці залишалися лічені тижні. Він рахував дні, щоб скоріше повернутися до своєї родини, привезти в Україну зароблені важкою фізичною працею гроші.

Трагедія ця не дає мені спокою. У пам'яті перегортаю сторінки з недавньої і ще такої свіжої історії визвольного руху за незалежну Україну кінця 80-их — початку 90-их років. Саме в цей час я глибше зрозуміла Миколу, його прагнення жити у рідній державі. У той час Микола працював на Новороздільському сірчаному комбінаті (Миколаївський район Львівської області). Якраз звідти поширювалась активна політична кампанія не тільки на район, але й область і навіть цілу Україну. На згаданому комбінаті працювало багато колишніх політв'язнів, вивезених до Сибіру. У ці назабутні роки новороздільці безліч разів мандрували автобусами у різні кутки України, щоб розбудити приспану національну свідомість своїх земляків. Перші політичні демонстрації на майданах стародавнього Львова також відбувались не без їхньої участи. Тоді Миколі, як і багатьом іншим моїм товаришам, було під сорок або трохи більше. І ми йшли в одних рядах з колишніми борцями за волю України. То був неповторний час! Скільки ми мали тоді надій і сподівань! Ми всі тоді були єдиними у своїх помислах. Ми сміливо йшли назустріч нашій меті, про яку продовж стількох століть мріяли наші попередники. Нам якнайскоріше хотілося порвати рабські пута комуністичного режиму, бути повноправними господарями на своїй землі, молитися у рідних храмах, жити у вільній державі, багатій і квітучій. Ми більше не хотіли терпіти принижень, ні усвідомлювати себе пониженими. Тоді, на початку 90-их, ми вірили, що здобудемо не тільки собі свободу, але й утвердимо її навіки прийдешнім поколінням. Ми не рахувались із своїм особистим часом, не мали вихідних, бо кожна неділя — це нова дорога. То на Волинь, під Берестечко, то на берег широкого Дніпра, у Канів, на Полтавщину, Запорізьку Січ.

Від того дорогого і неповторного часу минає ось уже десять літ. Життя наше стало іншим. Прийшли великі зміни в цілій Україні, в наших родинах. Більшість нас зрозуміла, що шлях до мети наш — тернистий. І все ж більшість з нас вірить у краще майбутнє нашого краю. Радіємо зі здобутків, виборених за такий короткий для історії час, плекаємо нові надії. І тяжко працюємо, як на рідній землі, так і далеко поза її межами. Наша вимріяна Україна обов'язково стане на рівні ноги, не буде вже такою бідною, як про неї пишуть у своїх часописах чужинецькі автори.

Поділяючи горе рідних і близьких Миколи Задорожного, разом з ними на свіжу могилу кладу вінок із синьо-жовтих квітів. Він так любив ці кольори, за них боровся! Кладу квіти і на той заробітчанський шлях, на який вийшов покійний Микола, на шлях, де так несподівано згасла його зірка.

Ярина Галишич

Нащо видавати бажане за дійсне?

Сподіваюся, що не відмовите мені і оприлюдните декілька моїх завваг до статтей Євгена Іванкова, що друкувалися на сторінках Вашої газети. На жаль, дотепер цей автор у своїх статтях далеко не все підкріплював фактами, іншими словами — далеко не в усьому мав рацію.

Зі статтей Є. Іванкова виходить, що все зло у нашій Церкві — це вина Ватикану. Чи воно справді так? Пригадаймо, що після Другої світової війни нашу Церкву в Україні зліквідували сталіністи в спів-праці із московським православ'ям. Тоді єдиною Українською Католицькою Церквою була наша Церква на поселеннях. Подобається це комусь чи ні, але таки Ватикан, Апостольська Столиця, утверджувала нашу Церкву в різних країнах західного світу, творячи екзархати, єпархії і митрополії. Ватикан не тільки морально, але й матеріяльно допомагав нашій Церкві. А хто підтримував українські наукові осередки в Европі повоєнних років, як не Ватикан? Дещо одержала також і Українська Православна Церква. Цей список можна б продовжити. Тут я роблю тільки натяки. Цим бажаю тільки вказати, що не все зло, як твердить Іванків, походить від Ватикану.

Колись часто на церковні теми писав, і також на сторінках „Свободи", сьогодні вже покійний Микола Бараболяк. Він усе світле бачив у латинській Церкві, а все темне — у східньому православ'ї. Очевидно, екстреми не є добрі. Вони все провадять до шкідливих зударів. Але найбільш шкідливим є, коли у цих крайностях уживається напівправда. Пересічний читач стає збаламучений, бо не знає, що є правдою, а що — ні.

Щоб не бути голослівним, дозволю собі назвати хоч дещо з того, що Іванків писав у статті з 27-го березня 1998 р. під назвою: „Бути чи не бути?". Здається мені, сам заголовок є тенденційний і недоречний. Наша Українська Католицька Церква вийшла з півсторічних катакомб і вже майже дев'ять років зализує свої рани, росте і розвивається. Запевняю Іванківа, що ми минемось, а наша УКЦерква буде далі існувати, рости і розвиватись, і немає потреби ставити панічне питання: „Бути чи не бути?" Наша УКЦерква пройшла свою хресну дорогу, її розпинали могутні цього світу, а вона воскресла до дальшого життя в Христі і з Христом. Я розумію сумніви Іванківа. Апостол Тома також сумнівався у Христовому воскресінні.

У згаданій статті Іванків писав, що Ватикан не визнав підпільних владик, не назвавши жодного з невизнаних владик, бо всі вони є визнані і Синодом призначені на свої владичі престоли.

Ось у статті, що була поміщена 25-го червня у „Свободі" під заголовком „Ми і ювілей 2000-ліття" він пише: „...Ідеали святости, братолюбія, справедливости і замирення просвічуватимуть нам шлях до нового містичного Вифлеєму". Чудове твердження, якого не можна заперечити, але написана стаття, як і попередні, не виявляє ні крихітки цього „братолюбія, справедливости і замирення", а навпаки — розправляється з Ватиканом, українськими владиками, синодами УКЦеркви і т. п. без „братолюбія і справедливости".

Далі Іванків пише: „...У незалежній українській державі домінують чужі, ворожі нам Церкви, московська Православна і польська Римо-Католицька, а наші Церкви вважаються неканонічними, схизматицькими (УПЦ КП), або є неповноправними, тільки формально толерованими, територіяльно обмеженими (УГКЦ)". В цьому одному неповному реченні так багато сказано без будь-якої толеранції, а про братолюбіє нема й мови. А все ж таки цікаво, що Іванків не робить різниці між Московською Церквою і Римо-Католицькою. У нього обидві є однаково нам ворожі. Але, очевидно, підтекстом цих слів Іванків має свій погляд: у незалежній державі повинні бути заборонені ворожі Церкви.

Хочемо нагадати Іванківу, що УКЦерква у більшовицькій дійсності була названа також ворожою. Щось тут з „братолюбієм" не в порядку. В Україні були і є таки українці-римо-католики, не тільки поляки. Чи їх треба позбавити душпастирської опіки? В оцінці Іванківа це є „ворожа" нам Церква. Чи справді? Також Іванків не довів, у чому наша УКЦерква є неповноправною і обмеженою?

Є. Іванків часто повторює і в цій, і в попередній статті про „неправосильні синоди, які не видають ніяких важливих законних рішень..." Знову ж не доводить, в чому це все полягає. Я буваю на всіх Синодах УКЦеркви, і ми приймаємо різні рішення, але виглядає, що Іванків про це все знає краще!

На жаль, мені доводиться ствердити, що у своїх статтях Іванків ставить бажане за дійсне. Як можна твердити, що Ватикан є проти єдности? Хто ж починав діялог з православним світом? Хто ж розгорнув екуменічний рух між різними Церквами, як не Ватикан? Ватикан таки скоріше договорився з Вселенською Православною Церквою, ніж брати-українці, католики з православними, які ж є того самого обряду. Православна і Римо-Католицька Церкви зняли зі себе клятьбу, в якій прожили довгі століття. Як можна говорити про те, що Ватикан є проти української єдности? А хто ж сьогодні далі наполегливо робить старання до того, щоб зустріти третє тисячоліття хоч у молитовній єдності, як не Папа Іван Павло II?

Є. Іванків у своїй статті написав, чим буде займатися друга сесія Патріяршого Собору і що вирішить після того Синод УКЦеркви. Трохи дивно. Варто звернути увагу, що Іванків часто вживає добре ім'я Слуги Божого Андрея і св. п. Патріярха Йосифа для підтвердження своїх поглядів, але не може навести ні одного слова чи рядка, у яких згадані наші церковні світочі закликали б до зірвання з Римом, чи Ватиканом, чи виступу проти Апостольської Столиці, і вважали б, що Ватикан є ворожим для нашої УКЦеркви. На закінчення можу порадити Іванківу, що не ненависть, не злоба, не ворожість, а справжня, недекларована любов і практичне братолюбіє принесуть добрі плоди. На жаль, Ви засіваєте ниву не тим насінням, що приносить злагоду і мир.

† Стефан,
Митрополит

ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ

ПРАПОРИ НАД СТРИЄМ

Р. Л. Хомяк

СТРИЙ, Україна. — Те, що перший синьо-жовтий прапор в УССР повівав у Стрию — в той час було гідним подиву. Але з перспективи історії — ця подія, як любили писати совєтські історики й журналісти, — закономірна. Бо саме Стрий, точніше — Стрийська гімназія була генератором людей та ідей, які десятками літ стреміли до самостійної України. І діяли в тому напрямі.

Про це чимало говорилося на практично-науковій конференції у тому ж Стрию, 27-го червня ц. р. Відбулася вона в рамках Третього конгресу стрийських гімназистів і семінаристок. Протягом тих чотирьох днів, від 25-го до 28-го червня, відбувся також перший випуск абсольвентів, які почали своє навчання у відродженій сім років тому гімназії.

Цій гімназії нині вже 118 років. Правда, не усі ті роки вона діяла. Її закрила совєтська влада 1939 року, коли Стрий опинився в УССР. Знову відчинила свої двері у 1941 році, коли у Стрий прийшли німці. У 1944 році повернулись совєти — і гімназію знову закрили, цим разом аж на 47 років. Та через тиждень після того, як у Києві було проголошено незалежність України, стрийчани вже відроджували свою гімназію — в будинку, де вона колись приміщувалась, нині вулиця Гайдамацька, — назва дуже влучна для гайдамацького духу її випускників впродовж 110 років.

Серед 33 перших матурантів гімназії 110 років тому було 12 українців (Стрий тоді був частиною багатонаціональної Австро-угорської імперії), а серед них — такі, чиї імена золотими літерами вписано до історії західньоукраїнських земель: Володимир Охримович, який згодом видавав газети „Свобода" у Львові і „Стрийський голос" у Стрию, та був скарбником Наукового Товариства ім. Шевченка; Євген Герасимович, священик, голова „Просвіти"; Володимир Нижанківський, директор театру у Стрию. Про це на конференції говорив Василь Король у доповіді про ранню історію гімназії.

Він також згадав, що пізніші абсольвенти ставали пластунами, коли Пласт був заснований на українських землях, а напередодні занепаду Австро-угорської імперії ці пластуни створили сотню Українських Січових Стрільців (УСС), допомогли галичанам взяти владу 1-го листопада 1918 року і в рядах Української Галицької Армії (УГА) пішли у похід на східні землі допомагати втримати самостійність цілої України.

У виступах інших доповідачів на конференції згадувались імена таких колишніх студентів гімназії, як Кардинал Мирослав Іван Любачівський, Степан Бандера, Степан Охримович, Лев і Дарія Ребети, Микола Бігун, Олекса Гасин, Петро Мірчук, Лев Шанковський, Едвард Козак (Еко), Модест Менцінський, Олександер Колесса — цілий вахляр новітньої релігійної, політичної, культурної історії України. Стрийська гімназія, сказала одна із доповідачів, студентка Зоряна Левак, була „колискою національно-визвольного руху".

У відродженій Стрийській гімназії, яка нині носить ім'я Митрополита Андрея Шептицького, директором є Ярослав Турянський, викладач філософії із 22-річним педагогічним стажем. Він також очолює Асоціяцію директорів „Відроджені гімназії України". А при гімназії також діє видавництво, яке готує підручники й шкільні посібники, що ними користуються у таких далеких від Стрия регіонах України, як Донбас і Крим.

На відміну від більшости середніх і вищих шкіл в Україні, Стрийська гімназія „по-американськи" наладнала свої зв'язки з колишніми випускниками. Ці алумні, зорганізовані у Стрийське Гімназійне Братство, дають дотації на потреби школи (наприклад, комп'ютерне обладнання для редакційно-видавничого відділу) та стипендії для кращих студентів. В Америці групу колишніх випускників очолюють Ярослава Рубель з Ню Йорку і Теодор Царик з Вашінґтону. Вони приїхали на Третій світовий конґрес разом з іншими колишніми випускниками з діяспори і подарували пропам'ятні медалі та інші нагороди усім першим матурантам відродженої гімназії та окремим учителям.

Будинок, в якому приміщується гімназія, нині оточений військовими будівлями — до 1991 року Стрий був одним з форпостів совєтської імперії, — неподалік знаходиться військове летовище; нині тут розміщені збройні сили України — так що відроджена українська гімназія при вулиці Гайдамацькій не має труднощів з сусідами. Надто в центрі міста, перед однією з міських шкіл, стоїть пам'ятник Степанові Бандері, який почав свою революційну кар'єру у Стрию.

Проф. Володимир Бандера з Філядельфії, який також прибув на Третій конґрес, вважає, що підложжям українського духу у Стрию була солідна група небідних міщан-українців, на відміну від Львова, наприклад, де їх було порівняно мало. Чимало випускників Стрийської гімназії згодом опинялись у Львові і там продовжували політичну, просвітянську й культурну діяльність.

А Богдана Фур, викладач історії в гімназії та керівник секції історії Малої Академії Наук, яка діє при гімназії, говорила, що в період „радянського Стрия" у місті діяли „осередки духовости по сім'ях", і цьому треба завдячувати піднесення перших синьо-жовтих прапорів у тоді ще совєтському форпості.

АЛЬМАНАХ УНС 1999

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1999 рік, в якому припадають такі роковини, як 10-річчя установчого з'їзду Народного Руху України в Києві, 100-ліття народин Олекси Стефановича, 125-річчя народин Марка Черемшини, 150-річчя народин Олени Пчілки, 275-річчя смерти гетьмана Павла Полуботка, 350-річчя козацького реєстру, 360-ліття битви під Конотопом та інші.

Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до вівторка, 15-го вересня. — Ред.

Крок до історичної правди в українсько-жидівських взаєминах

Зліва: проф. М. Кавеґ, президент Бар-Ілянського університету; д-р З. Когут, директор КІУС; проф. М. Росман, ініціятор і організатор конференції.

Наприкінці травня у Бар-Ілянському університеті (Рамат-Ган, Ізраїль) відбулася міжнародна наукова конференція „Гезеройт Та-Тат — европейське жидівство у 1648-49 роках. Обставини та наслідки". Спонзоровану Історичним товариством Ізраїля та всіма п'ятьма університетами країни, конференцію було присвячено долі жидів в Україні в 1648-49 роках, а також документальним джерелам про тодішні події в Україні.

Серед 22 промовців було 13 ізраїльських, троє — з Канади, двоє — зі З'єднаних Стейтів Америки, двоє — з України та по одному — з Білорусі й Польщі.

Д-р Франк Сисин, директор Центру українських історичних досліджень ім. Петра Яцика при Канадському інституті українських студій, відкрив конференцію доповіддю про повстання Богдана Хмельницького. Темою виступу директора Програми дослідження історії Українських Церков при КІУС д-ра Сергія Плохія було: „Леґітимізація повстання: жидівський чинник в ідеології повстання Хмельницького". Олексій Толочко з Інституту історії України Національної Академії Наук темою доповіді мав „Українські уявлення про жидів напередодні повстання Хмельницького", а д-р Наталя Яковенко зі Східньоевропейського дослідного інституту (Київ) прочитала доповідь „Тогочасні повідомлення про події: проблема достовірности". Директор КІУС д-р Зенон Когут закрив конференцію доповіддю: „Повстання Хмельницького, образ жидів та творення української історичної пам'яті".

Президент Бар-Ілянського університету Моше Кавеґ влаштував гостинне прийняття для учасників конференції, під час якого д-р Ф. Сисин подарував бібліотеці університету перший том англомовної „Історії України-Руси" М. Грушевського.

Дякуючи господареві конференції, проф. Моше Росманові, за його бездоганну організаторську працю, д-р Ф. Сисин підкреслив важливість діялогу між науковцями у ділянках жидівських та східньоевропейських студій. Він також відзначив високий

(Закінчення на стор. 17)

Вашінґтонська група обрала нового керівника

Вашінґтон. — Службовця американської Комісії з питань безпеки і співробітництва в Европі (Гельсінкської комісії) Ореста Дейчаківського обрано президентом Вашінґтонської групи. Ця група — найбільша у З'єднаних Стейтах Амерки асоціяція американсько-українських професіоналів. Вона часто влаштовує доповіді на політичні теми, культурні вечори та щорічну конференцію у столиці країни.

О. Дейчаківського, разом з новою радою директорів, обрано на щорічних зборах асоціяції, що відбулись 29-го травня ц. р. Він замінив на цьому місці Юрія Масюка, який очолював Вашінґтонську групу протягом останніх трьох років. До ради директорів входять: віцепрезидент Таня Стасюк, скарбник Роман Стельмах, секретар Михайло Драбек, координатор членства Адріян Підлуський, координатор громадських зв'язків Ігор Котлярчук, голова культурного фонду Лариса Чопівська, голова стипендійного фонду Адріян Кармазин, та вісім інших членів.

У своїй інавґураційній промові О. Дейчаківський звернув увагу на те, що членство багатьох українських організацій в діяспорі постійно змінюється, проте протягом останнього року Вашінґтонська група збільшилась на 10 відсотків — до 415 членів. Чимало з них живе далеко поза Вашінґтоном. Як зазначив О. Дейчаківський, Вашінґтонська група має „солідну репутацію" з точки зору уряду ЗСА та організацій, які займаються міжнародними справами. Отож члени асоціяції мають „нагоду... зробити внесок щодо пропагування тісніших американсько-українських взаємин", — сказав він.

Минулорічна жовтнева конференція Вашінґтонської групи зосередилась на питанні поліпшення ефективности діяспорних організацій. Також влаштовано ряд зустрічей спільно з такими установами, як амбасада України в ЗСА, Центр стратегічних і міжнародних досліджень, Інститут міжнародних досліджень, Міжнародний дім „Меридіян". Асоціяція була причетна до зорганізування у Вашінґтоні концертів Київського камерного хору та Петра Остроушка. Цього року група втретє спонзорує програму стажування в українській амбасаді.

У Гельсінській комісії О. Дейчаківський займається Україною, Білоруссю, Болгарією і Мадярщиною. Він був міжнародним спостерігачем на цьогорічних парляментських виборах в Україні.

Пресофа референтура

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Відбувся 24-ий з'їзд Товариства Сеньйорів

У червні, від 14-го до 18-го, на Союзівці відбувся 24-ий З'їзд Товариства Сеньйорів Українського Народного Союзу.

Як і минулими роками, сеньйори прибули з різних стейтів ЗСА, навіть дуже далеких. Зібралося 80 осіб.

У неділю, після реєстрації, учасники з'їзду зустрілися на майдані перед „Веселкою", де мали розвагову програму, під керівництвом голови Товариства д-ра Анни Чопик.

В понеділок о. Олекса Шутер, парох церкви св. Трійці, відправив Службу Божу в намірені членів і Панахиду за померлих.

О год. 10:30 з'їзд відкрила голова д-р А. Чопик. Після відспівання національних гимнів обрано Президію з'їзду у складі: Анна Чопик — голова, Ольга Літепло — англомовний секретар і д-р Юрій Свищук — українськомовний секретар. Обрано теж Номінаційну і Верифікаційну комісії. Олена Тренклер прочитала протокол з попереднього з'їзду англійською мовою, а д-р Свищук — українською.

В пополудневій сесії звітували члени Управи і реґіонально-стейтові представники Товариства. Вечір проминув у грі бінго.

У вівторок відбувся літературний монтаж за творчістю Едварда Козака, Ека. Ірина Руснак пояснила декорації Ека на стіні „Веселки" і розказала про життєвий шлях і творчість знаменитого майстра пензля і слова, а д-р Стефанія Барановська прочитала кілька його гуморесок. Вирішено виготовити для Союзівки пропам'ятну таблицю з його прізвищем.

Обрано нову Управу. До неї увійшли: д-р Анна Чопик — голова, Леся Орлян і Сем Літепло — заступники, Ольга Літепло — англомовний секретар, д-р Юрій Свищук — українськомовний секретар і Оля Папроцька — касир. Контрольна комісія: Джан Лапін, Ольга Шатинська і Естеля Волошин.

По полудні відбулася льотерія речей, подарованих сеньйорами на добродійні цілі. Зібраних 1000 дол. призначено на потреби Союзівки. Вечір було присвячено навчанню танців.

В середу учасники з'їзду їздили до нового приміщення УНС в Парсиппані, Н. Дж. Подорож організував 88-ий Відділ УНС. Сеньйори мали змогу оглянути нові приміщення УНС, архів, редакції газет "Свобода" і Юкрейнієн Віклі" і були прийняті гостинною перекускою, під час якої голова Уляна Дячук, привітавши сеньйорів, розповіла про теперішнє життя і діяльність УНСоюзу.

В четвер, під час ранкової сесії, виступали з доповідями д-р Роман Барановський і д-р Роман Процик. Автор цих рядків доповідав про найновіші події в Україні, підкреслюючи не тільки позитиви, але і неґативи. Україна почала будувати свою державність із страшною спадщиною, поруйнованою економікою, знищеною культурою, сплюженою мовою. Незалежність будується з великим трудом, бо є біда, нестатки, безробіття, запізнення у виплаті платні, що спричинює різні драматичні і трагічні ситуації.

Корупція, хабарництво і розкрадання підривають основи державної будівлі.

Але є й досить значні позитиви. Коли раніше все було „рашен", сьогодні весь світ знає, що існує 52-мільйонова держава, яка має численні економічні, політичні, торговельні договори з різними країнами Заходу, а також з Росією, хоч, може, цей договір і не надто корисний для України. Однак, скажімо, визнання у ньому Криму із Севастополем українською територією має певне значення. Україна почала пробиватися на світовий ринок зброї. У 1997 році вона продала зброї на 1 блн. дол. Доповідач подав теж перебіг і політичні висліди виборів до Верховної Ради України.

Д-р Роман Процик, екзекутивний директор Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському університеті, привіз із собою багату виставку книжок, виданих ФКУ і в Україні. Доповідаючи про працю в Гарварді, він згадав про плідну діяльність проф. Пріцака, відомого сходознавця. Публікації проф. Пріцака і його ґрадуантів є дуже важливі для України, її історії і міжнародних зв'язків. Історія України насичена взаєминами з Туреччиною, Польщею, Росією і Австро-Угорщиною.

Минулого року гостили в Гарварді 30 осіб з Міністерства Оборони України, в тому числі 12 генералів і 10 полковників. Департамент оборони Америки уділив ґрент і це вможливило влаштувати двотижневі семінари, на яких ішлося про оборонну філософію, стратегію, боротьбу з міжнародним тероризмом. Українська делеґація перед від'їздом відвідала Пентаґон, а вже в Европі — Брюссель, головне бюро НАТО.

Цього року припадає 25-ліття українських студій в Гарварді. Буде 48 студентів, з того 34 молодих неукраїнців із світу бізнесу, а 14 з України. Восьмитижневий курс розпочався 22-го червня і дасть можливість студентам глибше ознайомитися з українською культурою. Курси ведуть проф. Христофер Воробець — українську історію XIX століття, проф. Кузьо — політичні науки, проф. Грабович — літературу. Доповідач згадав про т. зв. „візітінґ комітті", контролю студій Гарварду. Завдяки фінансовій допомозі Ірини і Олександра Михайлюків і студіям проф. Пріцака, видано публікації про походження монет давньої Русі, які історично доказують, що наша гривня — це українська гривня, а не російська. З вдячности проф. Пріцак вшанував їх пам'ять у своєму виданні, а також Тамари Михайлюк-Мартинюк, яку у 1941 році гестапо на Волині розстріляло за належність до УПА.

В пополудневій сесії було закінчено ділові справи, а вечером відбувся бенкет, на якому голова УНС Уляна Дячук розповіла про 34-ту Конвенцію УНС і працю Українського Народного Союзу в новому приміщенні.

Д-р Роман Барановський

Піврічний звіт з організаційної діяльности УНСоюзу

Любов Стрелецька (Відділ 10-ий).

Радна Стефанія Гаврилюк (Відділ 88-ий).

Дана Ясінська (Відділ 287-ий).

Радний Євген Остиславський (Відділ 234-ий).

Христина Ґербеги (Відділ 269-ий).

Щира подяка секретарям Відділів, які мали найкращі успіхи в приєднанні нових членів в першій половині 1998 року.

Перше місце: Любов Стрелецька (Відділ 10-ий), радна Стефанія Гаврилюк (Відділ 88-ий), приєднали по 12 нових членів на суми 72,000 і 73,000 дол.

Друге місце: Радний Євген Остиславський (Відділ 234-ий), Дана Ясінська (Відділ 287-ий), приєднали по дев'ять членів на суми 257,142 і 39,000 дол.

Третє місце: Христина Ґербеги (Відділ 269-ий) приєднала вісім членів на суму 61,000 дол.

Наступні місця займають: П. Когут (56-ий) і Є. Гулич (12-ий) по сім членів. По шість членів здобули: Л. Старух (371-ий); Д. Пригода (200-ий); М. Пилип'як (496-ий); С. Колодруб (137-ий); М. Дяківський (161-ий) і Й. Чабан (242-ий). По п'ять членів записали: М. Кузьо (277-ий); Ґ. Горбатий (414-ий); Й. Гаврилюк (360-ий) і Ю. Ґуглик (259-ий).

Дванадцять секретарів-організаторів приєднали по чотири нових членів: Ю. Юрків (130-ий); М. Турко (63-ий); Г. Татарська (94-ий); М. Сверида (316-ий); П. Шевчук (13); В. Пастушок (231-ий); радна Текля Мороз (465-ий); В. Кривий (174-ий); В. Кривулич (266-ий); Ю. Гавришків (283; Л. Гардінк (206-ий) Б. Бойд (381-ий).

П'ятнадцять секретарів-організаторів приєднали по три члени: П. Тимків (458-ий); Ґ. Толопка (267-ий); П. Щерба (173-ий); Б. Одежинський (216-ий); Е. Матіяш (120-ий); Ю. Лазірко (134-ий); М. Крамарчук (385-ий); Ю. Котляр (42-ий); Дж. Ткач (39-ий); С. Гавриш (83-ий); Д. Ґалонжка (307-ий), Ю. Кресина (382-ий); П. Билень (17-ий); М. Болоська (282-ий) і Дж. Боланд (409-ий). По два члени вписали: О. Зинюк (15-ий); Я. Завійський (155-ий); М. Захарко (349-ий) В. Зацерковний (439-ий); Д. Стець (59-ий); Ґ. Словік (7-ий); І. Прийма (292-ий); К. Прове (26-ий); М. Мартиненко (245-ий); О. Лопатинська (194-ий); О. Літепло (361-ий); О. Лаврин (175-ий), І. Куйдич (331-ий), О. Козяк (47-ий); М. Каркоць (345-ий); М. Гентош (305-ий); П. Гаврилюк (360-ий); О. Гой (194-ий); Т. Дуда (163-ий); О. Дольницька (434-ий);В, Білик (170-ий), М. Берґман (368-ий) і Дж. Бардел (241-ий). Сорок сім секретарів-організаторів приєднали по одному членові.

За шість місяців 1998 року приєднано 378 нових членів, забезпечених на загальну суму 5,741,578 дол. Пригадуємо всім секретарям Відділів та членам управ Відділів, що приєднування членів є одним з найважніших завдань. Ріст Відділу є рівнозначний ростові нашої установи та запевняє їй дальше існування. Тому не можна ніколи забувати про організаційну ділянку, яка є основою у кожній членській організації.

Професійні продавці Америки і Канади приєднали 72 нових членів на суму 3,133,436 дол.

ПОСТАТІ

Д-р С. Парфанович-Волчук — визначна лікарка-громадянка і письменниця

(З нагоди 100-річчя з дня її народження)

Сьомого червня 1998 року сповнилося 100 років з дня народин найбільш знаної і видатної української лікарки-громадянки та письменниці св.п. Софії Парфанович-Волчук.

Прожила вона тільки 70 літ, але своєю багатогранною діяльністю зробила більше, як три жінки-патріотки.

Її життя і діяльність можна поділити на два періоди: на передвоєнний період, який охоплює медичні студії, спеціялізацію і працю лікарки-гінеколога, активне членство і працю при Українському Лікарському Товаристві і Союзі Українок, просвітянську і гігієнічну публіцистику та протиалькогольну і протинікотинну діяльність на рідних землях, в Галичині.

Другий період, післявоєнний, що охоплює лікарську і просвітянську діяльність в Німеччині, а потім лікарську і громадську та письменницьку тут, в Америці.

Д-р Софія Парфанович народилася 7-го червня 1898 року у Львові, в родині залізничного службовця Миколи Парфановича, який походив із старого шляхетського роду Сас, що виводився з Пархоменків, які вимандрували з України; потім у Галичині цей рід дійшов до почестей і власности в Жидачівщині та поділився на дві галузі — на духовників і військовиків.

На Гуцульщині діди її були священиками, в Косівщині, село Річка, потім в Отинії біля Станиславова (тепер Івано-Франківське).

У родині було п'ятеро дітей, яким батько Микола дав університетську освіту: Константин, Софія і Теодор були лікарями, а Юлія і Ольга учительками.

Софія закінчила жіночу гімназію у Львові в 1916 році з визначним успіхом, а під час Першої світової війни виїхала з батьками до Відня.

В 1917 році вступила на медичний факультет Львівського університету, але на другому році студій, внаслідок польсько-української війни, була змушена виїхати на еміграцію до Праги, де продовжувала свої студії. Потім повернулася до Львова і закінчила медичні студії в польському університеті та осягнула в 1926 році диплом доктора медичних наук.

Під час медичних студій була активним членом „Медичної Громади" у Львові, а потім у Празі належала до Української Академічної Громади і Жіночого Студентського Товариства.

В 1926 р. вступила в члени Союзу Українок і працювала в цій організації ціле своє життя, чи то в краю, чи потім у Німеччині й Америці, та дописувала на медичні теми у жіночих журналах.

З 1926 року належала до Українського Лікарського Товариства, виголошувала доповіді на сходинах і лікарських з'їздах та поміщувала свої праці в „Лікарському Віснику".

Вже на другому році своєї практики в шпиталі відкрила свою приватну канцелярію, спершу у внутрішних і дитячих недугах.

Після закінчення спеціялізації працювала безплатно як ординатор-гінеколог у поліклініці Народної Лічниці.

Д-р Софія Парфанович належала до основників Українського Гігієнічного Товариства у Львові в 1929 році, де очолювала протиалькогольну секцію.

В 1929 році стає активним членом а згодом головою та редактором „Відродження" (1930).

Ще в 1931 році вона одружилася з банковим службовцем Пилипом Волчуком, що мав сина Романа з першого подружжя. Він був її вірним товаришем і видавцем її писань та потім помер на еміґрації в Авґсбурзі (Німеччина) у 1946 році.

В цьому періоді вона написала багато статтей на медичні і притиалькогольні теми до українських газет і журналів, а крім того свої більші праці.

Під час першої большевицької окупації Західньої України всі українські товариства припинили свою діяльність, а в тім Українське Лікарське Товариство, „Відродження", Союз Українок, Українське Гігієнічне Товариство та інші.

Д-р Софія Парфанович закрила свою приватну практику, а працювала лікарем-асистентом у гінекологічній і положничій клініці Львівського Медичного Інституту.

Тоді вона написала доцентську працю „Метастази злоякісних новотворів яєчників до центральної нервової системи", яку внесла до конкурсу на звання доцента в Львівському Медичному Інституті у 1941 році. В той час віддала ще більше енергії і праці як директор Медичного технікуму.

Під час німецької окупації (1941-44) відновила свою приватну гінекологічну практику та працювала ординатором-гінекологом у шпиталі Народної Лічниці. Вона теж дописувала до українських часописів і журналів та приготовляла свої літературні твори, які вже видала на еміґрації, як: бойківські оповідання „Загоріла полонина" та новелі-нариси „Інші дні", видані в Авґсбурзі в 1948 році.

При кінці Другої світової війни виїхала на Захід, спершу до Австрії, де працювала як лікарка в шпиталі в Куфштайні, а потім у фабриці мануфактури в Тельфсі (Тироль), де опікувалася дівчатами-остівками, вивезеними насильно на роботи в Німеччині.

При приході американців перенеслася з чоловіком до Німеччини і працювала лікарем в українському таборі Сомне-Казерне в Мюнхені.

З кінцем 1946 року до її виїзду до Америки в 1949 році працювала гінекологом у міжнародньому ДП шпиталі в Авґсбургу.

В 1949 році еміґрувала до ЗСА, зразу працювала в одному із шпиталів в Огайо, а потім перенеслася до Дітройту, де замешкала на постійно.

Один рік працювала в шпиталі св. Хреста на гінекологічному відділі, аж доки тяжка хвороба і операція не перервала цю працю.

В 1952-53 роках д-р Софія Парфанович відбула свій „інтерншіп" у шпиталі Дияконісок, і в 1956 році склала лікарські іспити та одержала дозвіл (лайсенс) на виконування лікарської практики.

Згодом відкрила приватну лікарську канцелярію в західній частині Дітройту, але вже на початку 1959 року мусіла її закрити з приводу невдалої операції сітківки в лівому оці.

З осени 1959 року до літа 1962 року працювала в Державному Шпиталі для умово-недорозвинених осіб в Ляпір у стейті Мишиґен.

З 1962 року віддалася в цілому літературній творчості.

В дітройтському періоді опублікувала понад 35 своїх статтей і новель у жіночих журналах „Жіночий Світ" та „Наше Життя" та видала 10 своїх оповідань і повістей з людського і тваринного життя. Зокрема, повість про пса Фіка та людей під час лихоліття війни „Такий він був" нагороджена першою літературною нагородою СФУЖО в 1961 році.

Померла д-р Софія Парфанович вночі з 26-го на 27-го грудня 1968 року в Дітройті, прийнявши Найсвятіші Тайни з рук о. ігумена (тепер Владики) Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ.

Дітройтська українська громада справила їй величавий похорон; Панахиду за православним віровизнанням відправив о. протоєрей О. Биковець зі Свято-Андріївської церкви, а похоронні відправи перевів о. Г. Жидан та о. І. Прокопович у церкві Непорочного Зачаття.

Тіло покійної спочило на цвинтарі Мавнт Олівер в Дітройті.

Після похорону відбулася скорботна тризна, де кілька учасників і делеґатів від українських організацій виступили з прощальними промовами. Слово від Українського Лікарського Товариства мав д-р Володимир Прокопович, а від Союзу Українок Ярослава Сена та інші.

Такий був життєвий шлях нашої незабутньої лікарки, письменниці і громадянки д-р Софії Парфанович-Волчук.

Д-р Павло Пундій

РЕЛІГІЯ

ГІРКИЙ РОЗДУМ НАПЕРЕДОДНІ СОБОРУ УГКЦ

ЧИ ПАМ'ЯТАЄМО МИ ЗАПОВІТ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА?

Дарія Миндюк

Незалежній Україні добігає сьомий рік. На жаль, вона все ще, з різних причин, не запевнена надійно й остаточно. Задовго совєтський режим денаціоналізував Україну, руйнував традиційний респект нашого народу до праці, прищеплював почуття меншевартости. Невідомо, скільки часу потрібно, щоб власна держава підняла українську націю з колін, вдихнула у неї дух свободи і самоповаги, дала сміливість вирішувати проблеми без чужої апробати. Бо тільки глибока та ясна національна самосвідомість, а не чужі чинники правління, не унії чи договори, є запорукою здобуття і збереження прав нашої держави і нашої Церкви.

А покищо в Україні зійшлися у тугий вузол проблеми церковного життя. Існує велика потреба екуменізму між усіма гілками українського християнства. Тому й очікуємо, що найгостріші точки церковної проблематики в якійсь мірі з'ясує Собор Української Греко-Католицької Церкви 23-30-го серпня у Львові. Учасниками його будуть священики, монаші чини і делегати-миряни. В частині синодальних нарад візьмуть участь тільки владики.

Кожного свідомого мирянина непокоять справи Церкви, якої він є живою частиною, дальша її доля. Добре відомо, що УГКЦ перейшла довгий шлях переслідувань і мучеництва, особливо в совєтській тюрмі народів, і тепер ще не посіла належного їй місця у Вселенській Церкві як суверенна самоуправна одиниця.

На Львівському „псевдо-соборі" в 1946 році (без участи нашого єпископату) уневажнено Берестейську унію, зліквідовано нашу УГКЦеркву в Україні, а на Соборі Російської Православної Церкви в Загорську в 1971 році, з участю представників Ватикану, ще раз потверджено зліквідування УГКЦ. І ні тоді, і ніколи пізніше Ватикан не запротестував проти тієї несправедливости.

Після смерти Патріярха Йосифа, у його „Завіщанні" читали ми ці рядки: „Апостольський Римський Престіл ... під впливом і властю урядовців Римської Курії... взяв в 1970-их роках політичний курс, який спричинив болючий удар для нашої Церкви в Україні, а ще більше для тієї частини нашої Церкви і народу, що знайшлась у вільному світі"... Правдивість тих слів безсумнівна.

І за 20 літ перебування Патріярха Йосифа в Римі вся преса світу подібно насвітлювала ставлення Ватикану до нашої Церкви. Були критичні коментарі у зв'язку з ігноруванням її самобутности, теж передбачувано її повну ліквідацію.

З трагічної історії нашої бездержавности знаємо, що наша УГКЦерква була завжди оборонною твердинею проти денаціоналізації, і тому її вороги різними способами старалися знищити. У цьому нищенні активну участь брало римо-католицьке духовенство.

Теперішній Папа, поляк Кароль Войтила, прийнявши ім'я Іван Павло II, цим підкреслив, що піде слідами своїх попередників. А вони започаткували політичний діялог з Москвою, так званий „остполітік".

Іван Павло II дуже здібний дипломат. Його контакти з Москвою докладно наперед обдумані. Вже на другому році свого понтифікату Папа подбав, щоб на Надзвичайному Синоді єпископату УГКЦ, лише для цієї цілі скликаному, вибрати людину „з прикметами лагідности і покори" (слова Папи), щоб в цей спосіб унеможливити опір ватиканській „остполітік".

Сталося це під особистим наглядом самого Папи і під уважним оком Римської Курії, зокрема архиєпископів Сільвестріні, Бріні, Діяса, Ріццато, які унапрямили голоси наших владик. Адже ж Папа міг доручити скликати синод не у Ватикані, а радше в храмі св. Софії, де зовсім вільно, без чужого нагляду і натиску, було б вибрано кандидатів, і пізніше одного з трьох Папа затвердив би!

Хіротонія Арх. Мирослава відбулася у Сикстинській каплиці. Висвячено не вельми знаного загалові нашого духовенства священика, простою мовою кажучи, „Богу духа винного", щоб скорився Папі і його волі. Тільки чотири місяці перед тим Рим, без консультації з Патріярхом Йосифом і українським єпископатом, призначив Арх. Мирослава філядельфійським Митрополитом. Треба пригадати, що це несподіване призначення проголосило ватиканське радіо, про що Патріярх Йосиф не дістав попереднього письмового повідомлення. У самий перший день святкувань 40-ліття єпископської хіротонії Патріярха Йосифа в Римі, на яке прибули українці-католики з усіх сторін світу.

Папа запровадив зручне для себе синодальне правління в нашій Церкві. Тільки за його дозволом та після узгіднення предмету нарад може бути скликаний Синод. Але яке значення постанов Синоду? В листі „До Їх Святости Пімена" Іван Павло II перекреслив важливість „акту осудження" Львівського собору 1947 року (на якому зліквідовано Українську Греко-Католицьку Церкву), а той акт осудження видав Синод УГКЦеркви у 1980 році. Той самий Синод, що його сам Папа для нашої Церкви встановив! Листування Івана Павла II з Патріярхом Московським Піменом було поміщене в українській пресі з додатком інформаційного листка „Католицької Пресової Агенції".

Не забулося також і це: коли в 1971 році в підмосковному Загорську провідники Російської Православної Церкви зачитали „документ" про „самозліквідування" УГКЦ, то присутні там представники Ватикану ніяким чином не запротестували.

Все те діялося багато літ тому. В нашій пресі не видно було реакції владик. Аж в 1984 році появилася репліка з філядельфійської митрополичої канцелярії, — відгук на одну, зрештою, правдивого змісту, статтю з конкретними спостереженнями щодо ролі Папи Івана Павла II в житті УГКЦ. В тій репліці заперечено засекреченість Апостольської Столиці, суспендування одружених наших священиків, намір Ватикану ліквідувати нашу Церкву, ще і ще підкреслено прихильність Папи Івана Павла II до нашої Церкви.

В чому ж ця прихильність проявлялася?

Візьмімо ситуацію нашої Церкви в Польщі. Українцям-католикам віддано лише кілька церков, рівночасно деякі наші церкви, пам'ятки минулого, залишено на руїну (пригадаймо графіки із видом тих церков Тирса Венгриновича з Польщі), інші віддано до ужитку польського уряду. Чи Папа про це не знає?

Справа Перемиської катедри закінчилася орендою позиченого храму. Цілком можливо, що костел Пресвятішого Серця Ісусового вже став навіть власністю тамтешніх українців-католиків. Збудований в готичному стилі, буде цей храм поволі наших братів і сестер відчужувати від східньохристиянського духа, щоб легше перейти на шлях латинізації і денаціоналізації.

За майже 17 років свого понтифікату Іван Павло II поставив в ряди святих 268 осіб різної національности, а його попередник, Павло VI, за 16 літ понтифікату проголосив 72 святих. Отже, Іван Павло II — в чотири рази більше. А всі Папи-попередники в цілому XX столітті проголосили лише 158 осіб святими. Іван Павло II відразу напочатку свого понтифікату визнав поляка Максиміліяма Кольбе святим, без процесу беатифікації. Між числом 607 беатифікованих до 1995 року, про це подають біографи Івана Павла II, є поляк о. Попелюшко і ряд інших поляків. Чому ж нема місця серед святих чи лиш беатифікованих для Слуги Божого Андрея Шептицького, помимо усіх дотепер наших старань?

В офіційному листі Ватикану до Патріярха Йосифа було звернення: „До Архиєпископа для українців Львова". Як ми це маємо розуміти? Чи Папа певний, що Львів є польським містом?

Зовсім недавно українців-католиків збентежила вістка про найновішу, вже не засекречену дію Ватикану щодо нашої Церкви. Державний секретар Ватикану, Кардинал Анджельо Содано, передав папському нунцієві у Польщі листа з вимогою, щоб усі одружені греко-католицькі священики залишили Польщу. На їхнє місце буде призначено польських священиків. Цей крок Ватикану дискримінує традиції східного духовенства. Та найгірше, що відтепер польські священики активніше займуться златинщенням нашої Церкви.

Невтішна новина про вигнання одружених греко-католицьких священиків з Польщі сколихнула, нарешті, великий прошарок української спільноти. „Нарешті", бо задовго наша спільнота не знала, не розуміла і, у висліді, зовсім не цікавилася справами нашої Церкви. Не знала, бо замало було інформацій в нашій пресі. Не цікавилася, бо і не розуміла тяжкої ситуації рідної Церкви.

Довголітнє зближення Ватикану з Московською Патріярхією, дійсну орієнтацію Папи Івана Павла II треба правильно розуміти: ця орієнтація не виказує прихильности до українства. Разом з тим я не думаю, що вона доведе до заборони будівництва нових храмів Божих, молитви і відправ у візантійському обряді.

Щодо кличу „Перейдім до Православ'я!", то він є нерозважливим виявом нестійких українських характерів. Наші православні брати і сестри мають ту саму проблему з Московською Патріярхією, яка продовжує бути слухняним знаряддям в руках російської держави.

Справді важливою подією слід вважати спробу церковно-релігійного замирення між Українською Греко-Католицькою, Українською Православною Церквою Київського Патріярхату і Українською Автокефальною Православною Церквою. В червні минулого року вони спромоглися на спільну заяву. Це був акт вкрай потрібного нам екуменізму:

„З почуттям великої відповідальности за долю України, яка впродовж віків домагалася стати вільною серед вільних, з турботою про єдність наших Церков, напередодні величавого ювілею 2000-ліття Різдва Христового, звертаємо свої молитви до Всемилосердного Бога, Царя віків і Творця всього, з проханням захищати і оберігати український народ від всіляких бід і негараздів. Ми вже можемо і мусимо будувати основи самостійного церковного і державного життя, Христова Церква не може нехтувати цим історичним моментом..."

На превеликий жаль, цей заклик дуже скоро затих, наче зовсім його не було, бо Апостольський Престіл з Папою Іваном Павлом II у проводі не згідний з плянами самостійного життя Української Греко-Католицької Церкви в Україні. Ватикан не прийняв того замирення наших Церков, яке у висліді могло б проявитися спільним святкуванням в Україні, й тому вирішив інакше. А провід нашої Церкви, підпорядкований ватиканській юрисдикції, слухняно пішов за ватиканськими вимогами. Тому Постійний Синод УГКЦ постановив, що головні торжества з приводу 2000-ліття християнства Українська Греко-Католицька Церква відсвяткує в Римі. Іван Павло II вирішив не дати нагоди, щоб усі українські Церкви з участю численного духовенства, монашества і мирянства, з державним проводом України, урочисто засвідчили перед світом свою присутність в християнському світі, на своїй рідній землі, у своїй вільній державі.

Римські святкування, із скромною участю УГКЦ, засвідчать наше духовне уярмлення, повну залежність від Ватикану, відокремлення від інших Церков України, які мають право на існування та сповідування їхніми вірними одного і того самого Бога, разом з нами.

Чому такий стан існує? В немалій мірі тому, що про ватиканські і московські пактування, на які вказав Патріярх Йосиф у свому „Завіщенні", пересічний мирянин нашої Церкви не знає. Винна тут інерція, майже іраціональний брак ініціятиви серед нашого духовенства і владик. „Насамперед недостатня освіта, виховання в чужих школах, впливи чужого оточення, незнання минулого своєї Церкви, якій покликані вони на вершинах служити... „овочами... є легковаження того усього, що наші діди і прадіди здобували своїм трудом і жертвами („Завіщення", стор. 18).

Вірність Апостольському Престолові стали причиною заслання Патріярха Йосифа, причиною його терпінь у 18-літній каторзі в Сибіру. За його страждання, загибель тих усіх, що їхніх імен неможливо тут перелічити — чи ми не зобов'язані нашу Церкву боронити?

Владики оправдують своє пасивне становище тим, що Іван Павло II, в

(Закінчення на стор. 16)

ЛІТЕРАТУРА

ЗАЧАРОВАНИЙ ЖИТТЯМ

(Презентація спогадів Миколи Руденка, в Київському Будинку вчителя)

У цьому славному домі, стіни якого пам'ятають перші читання Універсалів Центральної Ради, тепер відбувається багато культурних заходів, зокрема презентацій. Одна з найцікавіших, 23-го травня ц. р., тривала дві години при напруженій увазі залі. Це була презентація давно очікуваної книги спогадів Миколи Руденка.

Цей автор не може скаржитись на байдужість публіки — прийшла до нього заслужена популярність ще від часів роману „Вітер в обличчя" (1955), та віршів, які часом конфіскувались цензурою. Його глибоко народна доброта та народна щирість і працьовитість раз- ураз розривали ланцюги соцреалізму. З його книг поставав автор, який любить і розуміє життя та людей.

Нарешті — документальна книга, спогади і сповідь. Кажуть іноді: той чоловік має що згадувати. Воно то так. Але це ще не матеріял для свідчень про епоху і про себе. Вартість спогадів — у беззастережній правдивості і чесній сповідальності. І, звичайно, в просвітленості бачення.

Нарешті повіяло гірким вітром половецького степу зі спогадів поета, який проситься в легенду вже ось тридцять років — Миколи Руденка. Починаючи від назви „Найбільше Диво — Життя" — книга правдива і трохи відлунює стихійним переплетенням „поезії і правди" (Гете).

Це найбільше диво життя, відкрите міцним духом людини, що вирвалася з ідольського полону і зрозуміла: Божий дар життя, Божий талан було вручено особисто мені! В несвідомий і неясний день народження...

Микола Руденко сказав своє перше „НЕ ДАМ" ще в школі, коли повстав проти скорумпованої номенклятури, яка все живе перетравлювала ще до цвіту. Це була вдала роля „чесного комсомольця" (виключеного), який вірить тільки у Вождя! Він тоді ще не знав, що у ньому сидить ген Хвильового, котрий і перед смертю хотів „Ще раз гайнути проти течії".

У книзі Руденка багато цікавих життєвих спостережень і глибоких роздумів над долею, якою, за його переконанням, опікується Провидіння. Однак головне тут — багато фактів, з яких напрошуються висновки.

Його завжди рятувала чесність і совісливість роду. „Яке коріння, таке й насіння". То закон, зформульований в прислів'ї. Руденки того кореня прожили в біді, як камінь у воді, жили зі своєї праці, але кривими способами наверх не вискакували. Вони не відходили від Бога, хоча течія життя відносила. Школяр Микола навчав свою матір:

— Бога немає.

— А хто ж на землі все живе створив?

— Ясно хто — природа.

— Тоді природа — Бог.

Пам'ятаю вираз материного обличчя, коли вона казала оці слова: „Природа — Бог". Воно було освітлене зсередини якимось внутрішнім сонцем — я ніколи матір такою не бачив".

Отже, церкви було понищено, а Бог в народі залишився. Залишилися й поняття про добро і зло. „Я змалечку не терпів брехні", — згадує М. Руденко. Видно, це й було його імунітетом проти системи.

Треба було мати вироблену силу і добру моральну витримку, щоб після перших помилок протверезіти. „Я потрапив у вирування тієї сатанинської каламуті зосліпу," — згадує автор рік 1947, коли його призначено редактором журналу „Дніпро". Уже в 1949 він спромагається на сміливість захищати свого вчителя, поета Леоніда Первомайського, замість цькувати його.

Часи були непевні, слизькі. Спокуси величезні. „Ми інколи обговорювали спілчанські справи за чаркою — Корнійчук, я і Дмитерко... Я письменником був оголошений набагато раніше, ніж спромігся ним стати".

Справді, треба бути в ласці Провидіння, щоб вирватися з такої ситуації і з такого оточення. Ніхто в українській літературі не може похвалитися таким діяпазоном контактів і такими перепадами долі. Але й ніхто не визрів до сповіді, щоб сказати всю правду, як то воно було там. За завісою секретності. За завісою часу.

Правда, Миколі Руденкові сповідатися легше: він не втрачав голосу сумління, зате втрачав один за одним вищі щаблі. Він відчував присутність сили вищої, яка його рятувала і від вогню, і від води, і від нечистости. Чи не та сила і вберегла його від партійної, від спілчанської, від академічної рутини, що уніфікувала тодішніх людей та робила їх такими схожими на підступах до державного корита.

Микола Руденко тримався ближче до природи і до людей праці. Тверезість до нього приходила від зустрічі з жахливою бідністю нашого народу, а він її добре знав ще змалку, від зустрічі з босим фронтовиком, який стоптав військові черевики, а нові купити не мав защо.

Аксіома „Правда" не могла брехати" захиталася в його очах ще до Хрущовського листа про Сталіна. Але лист все одно „перевершував можливости людської психіки".

Микола Руденко, мабуть, на щастя, не отримав вищої освіти, Саме йому серед письменників судилося розв'язувати найважчі завдання, поставлені часом. Відколи він помітив, що Юпітер є звичайним биком, то почав його розглядати з небезпечно близької віддалі. Нахил докопуватися до правди вів його щораз далі. Нарешті, він зважився взяти бика за роги і... здійснити задумане ще Гербертом Велсом: „зголити бороду Карлові Марксові".

„Злочин" дисидента, „колишнього письменника", дуже своєрідний: це інтелектуальний виступ проти системи, яка боялася світла. Тоді повставали проти Сталіна. Рідко — проти Леніна. А Микола Руденко — проти Маркса, „який своїми писаннями потьмарив закони природи", давши хибне визначення додаткової вартости, що й закладено в основу його революційного економічного вчення.

Як організатор Української Гельсінської Групи, він „допомагав" системі виконувати свої міжнародні зобов'язання, тобто спонукав голосно говорити про те, що вона воліла замовчувати. Він виніс приховані українські проблеми на міжнародний форум.

Як автор „Економічних монологів", М. Руденко знаходить у самого ж Маркса альтернативу бездушному марксизмові — ідею фізіократів про урожайність землі і енергію сонця як джерело додаткової вартости.

В „останньому слові" на суді М. Руденко виступив на захист того євангельського Слова, що стало Світлом для світу. Мені пригадується перше знайомство з Миколою Руденком. Він приніс (1961 р.) до редакції журналу „Вітчизна" свій есей „Слідами космічної катастрофи" і дав мені в руки, наче таємницю, про яку не слід говорити. Там уже були його космогонічні візії та екологічні тривоги з приводу боротьби проти природи. Я був здивований: вперше трапився мені письменник широкоосвічений, який живе по той бік побутових інтересів і поза політичною кон'юнктурою. Його роман „Остання шабля" на початку 60-их виділявся серед тодішньої прози якоюсь повнотою почуттів, пошуком українського народного типу, наділеного любов'ю до людей і добротою, схильністю шукати „правду з серцем".

Цей нахил доброї Руденкової натури творить теплу авру його книги. Він скрізь, навіть серед концтабірних наглядачів знаходить добрих українців: „людиною можна залишитися в будь-якій уніформі".

Книга спогадів подає точні характеристики письменників-сучасників, особливо з морального боку.

Право на сувору правдивість дає йому не стільки вистраждане, скільки суворість усього життя, пройнятого імперативами „повинен", „мушу". Тут і джерело його сили. Але „головне в людині належить не їй". Це відкриття дало йому друге народження. Адже Микола Руденко пішов проти течії не з особливих мотивів. Все у ньому — від всеплодющої Землі і від всемогутнього Неба!

„Зустріч з Пантократором для мене, атеїста, була великим потрясінням. Три доби я прожив із полум'яним шоломом на голові... Мене палив Космос...„ Я вдячний таємничим силам, що вели мене через усе моє життя. Вони знали, що мені належить робити, знали набагато краще за мене". Хто ще може дати такі свідчення про себе, не боячись прославитись божевільним?

Книга Миколи Руденка — не просто спогади. Тут є багато загадок життя. Тут є над чим думати. Автор захопив широку ниву. Вона кличе молодих і відважних.

Перша зустріч українського читача зі „Спогадами" перетворилася на своєрідне свято. Дмитро Білоус поділився згадками ще про часи їхньої співпраці в журналі „Дніпро". Побратими з етапів — Микола Горбаль, Михайло Горинь, Василь Овсієнко — доповнили останні сторінки спогадів. Нарешті, Олександер Скоп і Осип Зінкевич домальовували образ того Руденка, що залишився поза кадром: історія закінчується зустріччю з дружиною Раїсою — зустріччю двох політв'язнів на засланні. Вони розповіли про його працю на еміграції.

На особливу увагу заслуговує заключний виступ автора. Саме тоді він повернувся з подорожі на Донеччину, в край дитинства. Нині там ожили усі злі духи, культивовані системою насильства. Але рідний край чекає також на Миколу Руденка, на його слово, його пораду. Він багато бачив на своєму віку і переконався, що незримі сили могутніші за сили зримі. Він говорив спокійно, з надією.

Слово сина Донецького краю сповнене любови й віри у всемогутність добра, у незнищенність нашого коріння.

Євген Сверстюк

<u>Нові видання</u>

Гумористичні близнята Г. Черінь

У першому півріччі 1998 року в Україні, у тернопільському поліграфічному підприємстві „Тайп" побачили світ новонароджені близнята — два томики гуморесок відомої в діяспорі та Україні письменниці Ганни Черінь п.н. „Смійтесь зі мною" ! і „Смійтесь зі мною знов"!

Обидва томики мають чепурні обкладинки, виконані мистцем Всеволодом Магасом. У першому гумор, сатира та епіграми розміщені на 226 сторінках, а в другому на 186 сторінках. Кінцеву обкладинку обидвох книжечок прикрашує екслібріс авторки, створений мистцем Тирсом Венгриновичем, та написи: Спілка Письменників України і Об'єднання Українських Письменників „Слово". Редактор — Петро Сорока, відповідальний за випуск — Степан Коваль, технічний редактор — Надія Кобзар, коректор — Тетяна Мазурик.

У передмові авторка підкреслює, що грань між гумором і сатирою тонка. Крім того, зазначує, що „здебільшого Ганна Черінь пише м'яким гумористичним пером, стараючись нікого не образити, а часто й підтримати. Але ті, що впізнавали в тім чи іншім вірші себе, не завжди були задоволені зі свого портрету, тому й признається в одному зі своїх віршів:

„ Я такої породи снайпер,
Що не цілячись в ціль влучала".

Все ж таки обидві збірки дадуть читачеві чимало задоволення, бо вони повні гумору і сатири.

Обидві книжки разом з пересилкою коштують 25 дол. і можна їх придбати, пишучи на адресу: Halyna Pankiw, 652 Norwood St., Port Charlotte, Fl 33952.

Меморіял Патріярха Йосифа в селі Заздрість

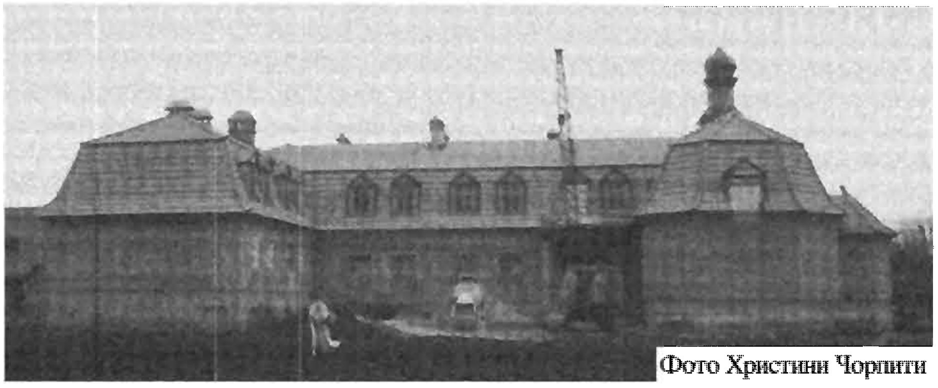

Фото Христини Чорпити

Музейно-меморіяльний комплекс Патріярха Йосифа у селі Заздрість.

Романа Навроцька

Майже три роки минуло від часу, коли ми інформували на сторінках „Свободи" (6-го вересня 1995 року) про посвячення площі під будову музейно-меморіяльного комплексу Патріярха Йосифа в його родинному селі Заздрість, біля Тернополя.

Посвятив площу Владика Юліян Ґбур 16-го квітня 1995 року, у 50-ліття ув'язнення епископату Української Греко-Католицької Церкви.

Вибираючи цю дату, ми бажали підкреслити історичну тяглість у житті нашої Церкви. Після важкого допусту, страждань і руїни Господь відчиняє нам двері до відродження і розбудови нового життя.

Всі культурні народи світу стараються зберегти пам'ять своїх визначних людей. Блаженніший Йосиф — найвизначніша постать новітньої історії нашої Церкви, несхитний Ісповідник Віри, хоч в Україні мало відомий, зокрема молодому поколінню.

Не раз ми зустрічалися з сумнівами, чи не краще будувати в якомусь більшому місті. З повною відповідальністю стверджуємо: будівництво схвалили провідники Софії в Римі. І таким було бажання Патріярха. Ще в 1974 році він виразно сказав: „Як прийде час, відкупіть мою родинну хату в Заздрості, а потім побачите, що зробите". Після позитивної відповіді, витягнув нагрудну панагію і просив присягнути. Це нас зобов'язує, це — заповіт.

Нелегко тепер будувати в Україні, а тим більше з віддалі тисяч миль. Все ж таки, помимо всіх труднощів, ми зближаємося до кінця. Меморіяльний будинок повинен бути викінчений до початку вересня, посвячення призначено на 13-го вересня (неділя) ц. р.

Віднову родинної садиби Сліпих, себто музейну частину цілости, залишаємо на наступний рік. Перед нами ще багато праці. Мусимо, однак, якнайскоріше створити умови для монахинь, які будуть заряджувати посілістю, щоб вони могли почати працю з молоддю.

Проєкт будови меморіяльного комплексу виконали інженери Львівської Політехніки: проф. Андрій Рудницький, Микола Бевз і Юрій Дубик. Під їх наглядом проводиться будова, яку здійснює фірма „Збруч" з Теребовлі.

Будова ведеться в глибині подвір'я колишнього господарства родини Івана Сліпого, батька Блаженнішого, бо тільки там ми одержали землю від сільської Ради. Це великий комплекс, побудований у формі букви П. На партері буде каплиця, бібліотека, кімната для відвідувачів, велика їдальня, гостинні кімнати, мешкання для священика, адміністративні й господарські приміщення. На верхньому поверсі — келії для монахинь та кімнати для гостей.

Будова мурована з цегли, тинкована, дах з черепиці, зовнішні стіни обкладені довкруги рожевим пісковиком. Таким самим пісковиком буде виложене внутрішнє подвір'я, на якому стоятиме погруддя Блаженнішого Патріярха Йосифа. Його герб і слова зі заповіту будуть на стіні каплиці. Всередині між дверима до каплиці і бібліотеки буде таблиця жертводавців, що зложили понад 1000 долярів на будову, а біля неї — скульптура Крука „Біженці".

У своєму заповіті Блаженніший писав: „Батьки, християнська родина — це основа здорового суспільства, народу, нації. Це запорука їх росту й сили! І тому заповітую вам: збережіть, а де її розхитано, оновіть в українському народі справжню християнську родину, як невгасаюче вогнище життя і здоров'я Церкви і Народу".

Ідучи за вказівками заповіту Блаженнішого, хочемо створити центр християнського виховання молоді на прикладі глибоко віруючої християнської родини Сліпих та на легенді незламного Борця за Церкву й нарід.

Успіхи українського театру на фестивалі в ЗСА

Українська театральна школа, маючи давні традиції, знову здобула визнання у широкому світі. Цього разу на Міжнародному фестивалі театрального мистецтва, який відбувся в Бентон Гарбор, Миш. Нагороди за найкращу виставу, кращому акторові і спеціяльну нагороду за акторську майстерність отримали театр „Мімограф" зі Львова та його актори Вадим Хом'як і Юрко Тимчук.

Театр „Мімограф" засновано у 1985 році. На сьогоднішній день його репертуар налічує 14 авторських вистав, які різняться не тільки тематикою, а й стилем акторської гри. Серед них є веселі, розважальні вистави („Візита ввічливости", „Ексцентірон") циркові („Цирк у валізі"), є серйозні філософські вистави („Медіюм Спіріто", „Вітрила". У 1997 році театру надано статус міжнародної організації AITA/IATA (International Amateur Theater Association), яка є членом ЮНЕСКО.

Успішні виступи пройшли у Польщі, Чехії, Мадярщині, Бельгії, Німеччині, Японії. Тепер театр перебуває у ЗСА, і українські громади мають унікальну можливість приєднати свої оплески до оплесків глядачів 18 країн світу та дістати насолоду від цього високопрофесійного мистецтва. Додамо ще, що вистава „Візита ввічливості або цілком щось іншого" складається з деклямації, співу і веселих сценок в жанрі пантоміми. Телефон для контактів: (440) 842- 3529 або (440) 886-6662.

Катерина Немира

З НОВИХ ВИДАНЬ

Спогади про рімінський ансамбль „Бурлаки"

Вже минуло понад півстоліття, як у таборі полонених українців у Ріміні було засновано ансамбль „Бурлаки", що своєю піснею давав розраду полоненим. Хор „Бурлаки" з великим успіхом провадив хорунжий Степан Гумінілович, популярний композитор естрадної музики. Збірник вийшов завдяки Ярославові Панькову. На 125 сторінках зібрав він спомини про цей хор, який діяв не лише в Італії у 1945–47-их роках, але також в Англії, від 1947 до 1949 року, та мав багатющий репертуар. Про все це можна довідатися із збірника, що видрукуваний у Львові і є тепер вже у продажі в Монтреалі, у Братстві кол. Вояків 1 УД УНА.

Книжку дбайливо ілюстрував Орест Слупчинський, відомий мистецький редактор, вступ написав Богдан Маців, колишній хорунжий І УД УНА. Вміщено також авторитетну опінію проф. Валеріяна Ревуцького щодо значення хору та його культурної місії, та його особистий спомин про „Бурлак".

Поряд зі спогадами — численні світлини, ноти деяких популярних пісень, списки хористів та репертуару. Це робить збірник цікавим для кожного читача, а не лише для тих, що були пов'язані із хором. Низка рецензій з різних українських видань вказують на популярність та прихильність публіки, якими ансамбль „Бурлаки" втішався. Таким він залишився у споминах співучасників та прихильників.

Збірник можна замовляти у Я. Панькова у Монтреалі, висилаючи 10 дол. на адресу: 5780 Maricourt, Ville St. Leonard, Quebec H1P 1L3, Canada.

О. К.

Ансамбль Вірського: відгомін у пресі ЗСА і Канади

ПАРСИППАНІ, Н. Дж. — Широко проголошене турне танцювального ансамблю Вірського по Канаді та ЗСА вже після перших його виступів викликало ентузіястичні рецензії чужомовної преси.

Найбільш престижевий щоденник „Ню Йорк Таймс" вмістив ґрунтовну рецензію своєї кореспондентки Енн Кіссельгофф, яка на тлі історії, ще совєтської, цього ансамблю пише похвально про сьогоднішнього керівника ансамблю Мирослава Вантуха, як і про усіх танцюристів та їхнє талановите виконання окремих точок програми. При тому рецензентка підкреслює національний дух теперішнього ансамблю, що дається відчути у цілій програмі.

Не менш похвально пише про наш ансамбль відомий мистецький критик Клайв Барнс у щоденнику „Ню Йорк Пост". Він також підкреслює виразну присутність українського національного духу в мистецтві ансамблю. При тому критик дуже схвально висловлюється про танцюристів та їхній вишкіл і з жалем каже, що турне було надто коротке і заслуговує на повторення в ЗСА.

З подібними прихильними опініями зустрічаємося в канадській пресі — від Торонто до Саскатуну. Критик з Торонто вже у заголовку засвідчує „бездоганність українського ансамблю", подібно прихильно пише преса на заході Канади.

Знаходимо статті про виступи ансамблю у багатьох місцевих американських газетах, а також у польській пресі.

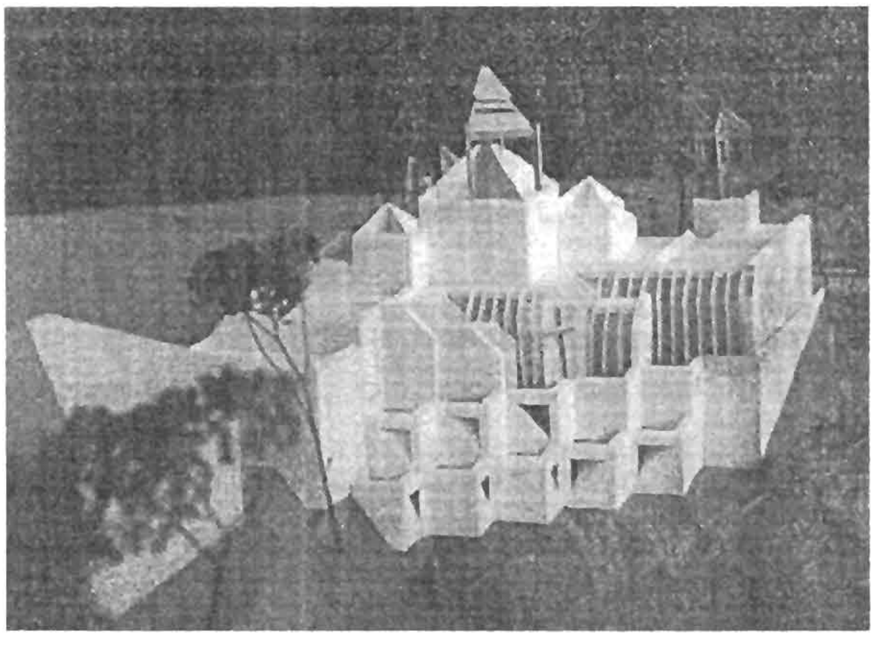
ДУХОВНИЙ ЦЕНТР у СТОЛИЦІ УКРАЇНИ

Починається будівництво церкви св. Василія і монастиря отців Василіян при Львівській площі у Києві.

Саме там розвиватиметься душпастирсько-місійна праця, а особливо, душпастирство молоді.

Дякуємо всім нашим владикам в Україні, зокрема, єпископові Василеві Медвіту, ЧСВВ за сприяння і допомогу в отриманні місця під будову. Проєктні роботи виготовляє архітектор Києва Лариса Скорик. Мріємо і сподіваємося довершити будівництво у ювілейному двохтисячному році. Кожна пожертва буде цінною цеглиною у зведенні цієї святині. Усі імена жертводавців будуть вписані в пропам'ятну книгу духовного центру, за них кожного місяця будуть служитися св. Літургії, а після закінчення будівлі їхні імена будуть викарбувані на таблицях. Уклінно і ласкаво просимо допомогти нам здійснити цей благородний намір. Вашу пожертву можна передати у найближчий василіянський манастир, або надіслати на р/р 26009000 13218 в ОДАК УСБ м. Львова МФО 325019 ЗКПО 208.45.685 з позначкою „на Київ". Жертводавці з-за кордону можуть пересилати свої кошти на такий рахунок: Kyiv Monastery Fund Account #24447-000 Self Reliance F. C.U 108 2 Avenue, New York, N.Y., 10003, USA.

о. Теодосій Янків, ЧСВВ, протоігумен ЧСВВ, Львів

На світлині: макет храму і манастиря отців Василіян у Києві.

НАШІ ЖЕРТВОДАВЦІ НА МАНАСТИР І ЦЕРКВУ СВ. ВАСИЛІЯ У КИЄВІ

	100,000 дол.	Ірина Яворська — в пам'ять чоловіка Ілька Яворського;
по	5,000	Митр. Філядельфії Кир С. Сулик, Степан і Володимира Сливоцькі, Українська Федеральна Кредитівка „Самопоміч" в Ню Йорку;
по	3,000	Володимир і Анна Рак — в пам'ять родичів Дмитра та Євдокії Рак, Матвія і Мотрії Шкорути, Марія Зачка — в пам'ять родичів Павла й Єфросини Зачка, о. митрат Іван Білянич;
по	2,000	Марія Зачка — в пам'ять Володоимира Королика і сестри Стефанії Решетухи, Текля Гнатишин — в пам'ять мужа Антона Гнатишина, Йосиф Войтович;
по	1,000	Аскольд Лозинський — в пам'ять батька Євгена Лозинського, Йозефа Черник Яворська, д-р Арета Підгородецька й Зенон Черник, Романа й Орест Черник, Василь Калинович, Миролюб Лозинський — в пам'ять родичів Івана, Анни, сестри Надії Одарки, брата Богуслава Ігора, Дарія Кравець — в пам'ять мужа Зенона, Стефанія Шипула, Іван Лозинський;
	600	Анна Єнджейовська;
по	500	Марійська Дружина при церкві св. Юра (Ню Йорк), Ярослава Чирко — в пам'ять мами Анастасії, Марія Лозинська — в пам'ять мужа Євгена Лозинського, Василь і Володимира Харук — в пам'ять родичів Харуків і Дзубан, Александер і Дарія Леськів, Анастасія Паш — в пам'ять мужа Миколи, родичів Миколи, Пелагії і Дмитра, Анастасії, Корнел і Марія Василик, Михайло та Анна Осташевські — в пам'ять родичів: Григорія й Марії Висоцьких, Максима і Анни Осташевських, Марія Мосяк — в пам'ять мужа Василя Мосяка, Едвард і Катерина Денега, Владика Кир Ізидор Борецький — Торонто, Зенон і Неоніля Крамарчук, Марія й Василь Пєцух;
по	400	Марія Пятка — в пам'ять мужа Івана, Мирослава Данилишин — в пам'ять мужа Григорія;
по	250	о. д-р Дмитро Блажейовський, Оксана Луцька — в пам'ять родичів Іванни та Миколи;
по	200	Іван Рак — в пам'ять родичів Стефана й Анни і дружини Анни, Василь і Марія Пєцух, Михайло й Ольга Ільків, Мирослав і Анна Стахів — в пам'ять родичів Івана і Марії та Михайла і Марії, Стефанія Семущак, Григорій і Галина Лещук, Іван і Стефанія Сєрант, Борис Галаган, родина Яців — в пам'ять Анни Яців,Люба й Михайло Костриба — в пам'ять батька Григорія Данилишиного;
	150	родина Стефана Олексина, Марія Пінага — в пам'ять батька Теодора, родичів і членів родини;
по	100	Меланія Коханська — в пам'ять родичів Миколи та Марії Стадник, Марія Пятка, Микола й Стефанія Ганущак, Богдан Барабаш, Іван та Ірина Мокрівські, Дмитро і Стефанія Косович, Микола Зарицький, Катерина Ґофман, Анна Качарай, Андрій та Ірина Макар, Теодор Коваль, Анна Гавран, Микола і Стефанія Дворян, Михайло і Юлія Томашевські, Володимир Семюк, Катерина Козопас, Надія Сениця, Семко та Єва Ришитівські, Петро і Єва Гарайда, Віра Менцінська, Володимир Ємчук, Юстина Штокало, Ілля та Параскевія Сірко, Павло і Марія Приймак, Ірена Кливак, Д. Банас, Теодор Воляник, Михайло Ткач, Марія Пришляк — в пам'ять мужа Лева, Юрій Хома, Богдан і Ірина Сорока, Михайло Гойло, Петро й Марія Гусак — в пам'ять членів родини;
по	50	Анна Натина — в пам'ять мужа Василя, Єва Фолик;
	25	Василь Пушкидра;
	20	Богдан Казанівський.

ДОРОГІ БАТЬКИ!
ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!
УКРАЇНА НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ, МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ, ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ.

Ювілейний Табір Пташат на Союзівці

Перша тура Табору Пташат на Союзівці відбувалася цього року від 27-го червня до 4-го липня. Вже 10 років адміністраторкою табору є членка пластового племени „Перші стежі", пл. сен. Неоніля Сохан, комданткою — завжди погідна, усміхнена і повна енергії пл. сен. Маруся Борковська, Чп.

До табору прибуло 49 учасників, їх поділено на вісім роїв, які проводили сестрички: Синички — Таня Хархаліс; Плиски — Аня Томко; Зяблики — Дануся Мандич; Снігурчики — Маруся Колодій; Круки — Регіна Микель; Рибалочки — Роксоляна Мисило; Горлиці — Ліда Чопівська-Бенсон; Ластівки — Ната Білаш. Щоденні зайняття переводили сестрички і братчики: майстрування — Наталка Сейлик, Катя Канарська і Тамара Фаріон; спів — Дарка Темницька; ігри та забави — Нестор Максимович і Андрій Раковський; „Пізнай природу" — Стефан Пелещук і Юрко Темницький. Додаткові сестрички — Зеня Олесницька і Леся МекІнтаєр. Про безпеку здоров'я дбали медична сестра Енн Чопівська і д-р Артур Григорович.

Головною темою табору була взаємна дружба — пташки до пташки, пташок до природи, до свого довкілля. Пташата знали, що десь між деревами живе мудра Сова, яка пильно приглядається їхнім зайняттям.

Пташата дбали про природу. Мачали шишки в горіхове масло і зернятка та розвішували їх по деревах для лісових пташок. Ходили на прогулянки, бачили диких качок, лисичку, різних птахів. Прислухувалися гутіркам — „Я люблю музику", „Я весела/ий", „Я говорю по-українськи". Після полудня пташата проводили дозвілля з батьками, часто біля басейну. Кожного дня було особливе зайняття цілим табором.

В понеділок діти дізналися, що вони „не цілком" є пташками, бо пташки потребують крилець. Сестрички дали пташкам чарівну їжу і виготовили кожній своєрідні крила. З вдячности, пташата співали українською мовою чарівні пісеньки.

У вівторок пташата летіли у світ — до Африки, Японії, в Україну і на Гаваї. Там вітали їх мовою даної країни, а про звичаї розказували українською мовою.

В середу сестричка Зеня Олесницька підготовила розповідь про голодну гусеницю і її розвиток від кокона до метелика.

У четвер пташата переводили „життя в кухні". Годували себе кукурудзяними баранцями, носили кохлею воду і підливали дерево, замішували муку з водою і „будували гніздечка", як пташки. У білих сорочках малі куховарчики завзято місили.

В нагороду, сестрички одягнули пташатам куховарські шапки і вужиком повели на поляну до фабрики солодощів. Пташата дістали „кошики", підходили роями до різних столиків. Прикрашували андрути, кошик, з лизака і паперу майстрували квітку, з цукерків і макаронів насиляли нашийники, з „маршмеловс" і родзинків робили звіряток.

Після полудня у п'ятницю до великої залі „Веселки" прибули батьки, гості і пташата на ляльковий театр. Підготовила його Леся МекІнтаєр, допомагали Рома Максимович і Рома Раковська. Продзвеніла пісенька „Вже прийшла весна". У казочці „Колобок" брали участь всі

Пташата слухають розповідь паяцика — Борислава.

маленькі таборовики. Під час майстрування вони виготовили маски дійових осіб казки — діда, баби, звіряток. Як Леся читала, підходили рої у відповідних масках і ставали перед сценою, представляючи казочку. А на закінчення сестричка Леся читала віршовану казку про „Пуделко крейдок, що говорило” (переклад з англійської). Ролі виконували рогові, перебрані за кольорові крейдки.

...Ми пуделко крейдок,
кожна з нас єдина,
але, як ми усі разом,
найкраща картина!..

— Гарно, гарно, дуже гарно...

— Чу-до-во! — плескали маленькі долоні, дзвеніли голоси.

А в суботу — олімпіяда. Пташата у синіх сорочинках, під звуки музики, із кольоровими стяжечками промаршували доріжкою Союзівки. Тоді зробили „фотографи” багато знімок! На поляні знову ігри, забави. Літають маленькі ширяки, котяться м'ячики, трублять трубки... а тоді — ювілейні уродини мудрої Сови. Пташата вітають пл. сен. Нелю Сохан. Рої приносять дарунки. Штукарно виконані хатки для пташок, гніздечко, галуза з ласощами і багато різних робіток. Вносять уродиновий тортик з горіючими свічечками, співають Многая Літа.

Вечором на поляні вогник.

— Горить ватра, горить ватра, — провадить Дарка Темницька,приграє на ґітарі Ірка Зварич. Горять вогники в очках пташат, злітають іскрами і жевріють в очах батьків, бабусь і дідусів. Братчик Нестор пускає ракету. Вся дитяча енергія котиться поміж горами. Комендантка табору, Маруся Борковська, розказує казку про Чарівну Сову. Всі рої зокрема проказують своє гасло. Догоряє вогник. Кожне пташатко дістає посвідку про закінчення табору, книжечку й іграшку.

— Ангеле Божий, — моляться діти. Між ними — пл. сен. Неля Сохан.

— Ніч вже йде... — молитовно несеться пісня.

— Дай Боже, щоб пташата запалювали вогник ще наступні десятки років!

А в неділю, після Служби Божої, батьки заладовують авта, бо приїдуть нові пташата на другу туру.

Під деревом дідо читає внучкові книжечку „Курчатко-Жовтенятко вчиться рідної мови”.

— Чи на другий рік знову поїдеш з мамою до табору?

— Ні, мама казала, що поїду вже сам, на правдивий!

— О, на Вовчу Тропу... — Дідо міцно пригортає усміхнене хлоп'ятко і поринає у спогади.

ПОРАДИ

Д-р Юліян Мовчан

ЗДОРОВ'Я – ВСЬОМУ ГОЛОВА

Доктора медицини, письменника, журналіста, громадського діяча Юліяна Мовчана, ім'я якого занесено в найпрестижніші енциклопедії світу, добре знають читачі "Свободи" як давнього приятеля та співпрацівника нашого часопису. Ім'я це, однак, небагато може сказати тим, хто не передплачував чи не читав "Свободи", і, насамперед, мабуть, нашим краянам, що прибувають до Америки на так званій четвертій хвилі іміґрації.

19-го лютого цього року докторові Юліянові Мовчану виповнилося 85 літ. Народився у хліборобській сім'ї в селі Зороків на Житомирщині. У 1943 році закінчив Львівський Медичний факультет. Навесні 1949 року Ю. Мовчан, як і тисячі тих, котрим поталанило втекти подалі від совєтського "раю" прибув до ЗСА, де продовжував лікарську практику в ряді шпиталів. Після нострифікації (підтвердження) лікарського диплому у 1952 році працює як загально-практикуючий лікар. Має велику кількість відзначень за професійні, моральні та персональні досягнення; обраний членом Медичної Асоціяції стейту Огайо, Медичного Товариства Саммітської округи того ж стейту, Українського Медичного Товариства Північної Америки, є членом Об'єднання Українських Письменників "Слово".

У 1992 році Юліян Мовчан був учасником Всесвітнього конґресу українців у Києві; згодом мав зворушливу, незбутню зустріч з краянами у його згаданому вище рідному селі, де в розмові із зороківцями взяла активну участь його довголітня подруга життя – дружина Олена зі Скібіцьких. В наступному році відзначатимуть золотий шлюбний ювілей Юліяна та Олени Мовчанів. Подружжя має двох доньок і чотирьох онуків.

Юліян Мовчан є автором восьми книг, великої кількости статтей та розвідок на громадсько–суспільні та політичні теми. Про цю справді визначну людину можна б сказати дуже й дуже багато. Певною мірою це зробив у виданій книжкою у Тернополі цікавій монографії "Юліян Мовчан. Нарис життя і творчості", старший викладач Тернопільського державного педагогічного інституту Петро Сорока.

Загальнонаціональне і загальнолюдське завжди стояло для д-ра Юліяна Мовчана вище особистого; він ніколи не підносив власні проблеми над першенством суспільного. Це було й залишається свідомою настановою його життя, громадсько–політичним та особистим кредо, і вже тому він гідний високої шани та щирої поваги від інших.

Як уникнути інфаркту?

Інфаркт — це латинське слово, яке означає змертвіння тканини внаслідок припинення допливу крови до неї. І тому інфаркт, або іншими словами атака серця — це змертвіння серцевого м'яза внаслідок недопливу до нього крови. Як уникнути цього лиха?

На цю тему можна було би багато писати, але наведемо пораду старшого кардіолога (фахівця від серцевих недуг) „Швидкої медичної допомоги" м. Києва Василя Несуя. В медичній газеті України „Ваше здоров'я" (число з 14-го лютого ц. р.) він радить, що найкраще — це зменшити фактори ризику ішемічної (безкровної) хвороби серця: не курити, не зловживати алкоголем, стежити за своїм тиском крови, не перевтомлюватися, „не брати дурного в голову" (тобто, не хвилюватися в чеканні неприємностей, яких може й не бути), стежити за своєю вагою, дотримуватися антихолестеринової дієти.

Американці стають довгожителями

Стередньостатистична тривалість життя в ЗСА досягла небувалого рівня — 76.1 року. Про це повідомив Національний центр контролі і профілактики хворіб. Торік аналогічний показник складав 75.8 року.

Жінки, як і раніше, живуть довше, ніж чоловіки (приблизно на 6 років).

Паралельно знизилась дитяча смертність — з 1,000 народжених умирають 7.2 дітей.

Бережіться від нежиті

Дорослі та діти двічі-тричі на рік хворіють на нежить (пересту-ду). Але можна запобігти кашлеві чи нежиті, якщо навчитися захищатися від хворіб. Як саме?

Треба, радять вчені, більше рухатися, добре спати, приймати контрастний душ — 2 хвилини теплий і 30 секунд холодний. Варто вживати вітамін С. Але коли ознаки захворювання з'явилися, бажано пити трав'яні чаї, соки, воду, що добре діє на слизову оболонку. Допоможуть також ванни з евкаліптом, коли немає гарячки. Також добрим засобом проти нежиті є куряча зупа, бо вона знищує бактерії.

Естроген лікує... зуби

Приємна новина для тих, котрі вживають гормональні препарати. Виходить, що їм не загрожує залишитися на старості без зубів. Журнал Асоціяції американських зубних лікарів повідомляє, що, спостерігаючи за 42,000 жінок, стоматологи виявили дивну закономірність: для жінок, які вживали будь-коли естрогени (жіночі гормони), ймовірність втрати зубів на 24 відсотки менша, ніж для тих, які ніколи їх не приймали. Це емпіричне спостереження стоматологів підтвердили теоретики-гінекологи: естроген зміцнює кісткову тканину і зубну емаль.

Ґазована вода проти роздратування

Є ще одна приємна новина для жінок. Американський журнал „Акушерство і гінекологія" повідомляє: жінки, які страждають від тяжкої форми передменструального синдрому (ПМС), можуть покращити свій психічний стан і поліпшити настрій, вживаючи в їжу продукти, що містять у великій кількості карбогідрати. Що це за продукти?

Найкраще джерело карбогідратів — різноманітні ґазовані напої, в тому числі і мінеральні. Під час численних експериментів було встановлено, що протягом трьох годин після склянки ґазованого напою у жінок спостерігалося зменшення рівня роздратованости та депресії. Вчені вважають, що на біологічному рівні цілющий ефект ґазованої води пояснюється підвищенням у крові рівня амінокислотного триптофану.

Свято на чоловічій вулиці?

Довго трудилися вчені Америки і цілого світу над виготовленням ефективного засобу проти імпотенції, від якої лише в ЗСА страждають понад 30 мільйонів чоловіків.

І, як нерідко буває в медицині, науковці фармацевтичної фірми Pjizer, працюючи над створенням нових ліків проти серцевих хворіб, винайшли засіб, який дарує чоловікам, переважно поважного віку, другу молодість.

Мова йде про таблетки ваяґри, які відразу стали сенсацією. Люди кинулись до лікарів з проханням виписати рецепт, адже без нього неможливо придбати новий препарат.

Як стверджують засоби масової інформації, почалася нова „золота лихоманка", від якої радіє фірма, що вперше виготовила ці піґулки. За підрахунками економістів, вона вже одержала понад мільярд долярів прибутку.

Мешканець Ню Йорку Роберт Джонсон розповів кореспондентові телевізійної компанії Сі-Ен-Ен про те, що з допомогою свого лікаря купив в аптеці кілька таблеток і на собі їх випробував. Результати перевершили всі сподівання. Чотири роки тому йому зробили операцію з приводу аденоми простати, після чого він став імпотентом. Настав важкий час для Роберта та його дружини Шарлін, адже до того вони насолоджувалися радістю подружнього життя. Ваяґра, за твердженням подружжя, відкрила їм новий світ, по-справжньому повернулися молоді роки.

Вчені та практичні лікарі вважають, що нові таблетки рівнозначні сексуальній революції; вони впливають на фермент, який стимулює приплив крові до чоловічого статевого органу. 70 відсотків чоловіків, що брали участь у науковому експерименті, відчули значне покращення ерекції.

Це — позитивний бік таблетки. Однак є і неґативний. Йдеться про побічні явища, а саме: розлад шлунку, головний біль, погіршення зору. За короткий час зафіксовано кілька смертельних випадків, які сталися у людей, що мали серцеві недуги.

Тому всім бажаючим скористатися новими піґулками вчені рекомендують перш за все порадитися з лікарем. Адже імпотенція, яка виникла внаслідок діябету, депресії чи інших серйозних захворювань, вимагає ретельного обстеження.

Газети повідомляють, що фармацевти не встигають відпускати таблетки, вони розходяться, як „гат доги". А між тим, кожна з них коштує 10 долярів.

Ваяґра зацікавила не тільки чоловіків, але і жінок, хоча між ними існують певні відмінності. Найперша проблема жінок полягає у тому, що у третини з них відсутні сексуальні бажання. Окрім того, після клімаксу важче стало досягати оргазму. Всі ці обставини викликали у жінок зацікавленність ваяґрою. Останнім часом вони стали звертатися до медиків з університету Айова. Справа в тому, що один з них, а саме доктор Ренша, почав призначати ваяґру жінкам. Лікар виходив з того, що нові таблетки збільшують приплив крови, а це, в свою чергу, зумовлює полегшення при вступі у статеві зносини.

В той же час доктор Полас з університету в Ню Орлеані, очолюючи одну з трьох світових клінік, які вивчають сексуальні можливості жінок, попереджує, що ваяґра не дасть їм того, чого вони справді хочуть.

У червні цього року провідні спеціялісти сексуальної медицини зустрілися на міжнародному конґресі, де обговорили питання, пов'язані із вживанням ваяґри.

Вживати цей „еліксир молодости" чи ні — справа індивідуальна. Одне, що варто ще порадити на закінчення, то пригадати мудре прислів'я: „Поспішай повільно!"

За матеріялами американської преси підготував
Анатолій Гороховський.

ЧИ ПАМ'ЯТАЄМО...

(Продовження зі стор. 9)

ім'я діялогу з православними братами, прямує до того, щоб наша Церква, з'єднана зі Столицею Петра, стала помостом, а не перешкодою у єдності. Але знаємо, що Другий Ватиканський Собор 1963 року Декретом ч. 2 признав існування всіх Східніх Церков, з'єднаних із столицею Петра, та підтвердив їхні літургічні та ієрархічні права. На тому становищі твердо стояв велетень УГКЦ, Патріярх Йосиф, і до смерті це обстоював. Конклюзію своєї позиції подав в „Завіщенні", зміст якого є мало знаний серед мирянств УГКЦ.

В намірені злуки з Римською Церквою відбулися зустрічі Павла VI і Івана Павла II із патріярхами Східніх Церков: Атанагорасом, Димитрієм, Вартоломієм I і Алєксієм II. Завжди ворожа нам Московська Патріярхія ставить існування УГКЦ як перешкоду до єдности з Римом. Можливо, Іванові Павлові II відповідає ідея, щоб наша Церква стала помостом, по якому переїхалася б Польська Церква?

15-го січня ц. р. відбулася зустріч в Москві між представником Ватикану Едвардом Ірдіс Кассіді і митрополитом Смоленська та Калінінграду Кирилом, головою департаменту для зовнішніх зв'язків Московського Патріярхату. На тій зустрічі представник Ватикану знову чув різні нарікання на УГКЦ. Митрополит Кирило, бач, все ще вважає її „самоліквідованою"!

В часі недавньої авдієнції Бориса Єльцина у Папи Івана Павла II у Ватикані російський лідер скаржився, нібито провід УГКЦ відбирає силою церковне майно Православної Церкви в Галичині. Ось так безупинно триває атака Москви на нашу Церкву.

Аж зовсім недавно київська преса подала до відома („Вечірній Київ", з 15-го квітня) про об'єднання українського православ'я. Два владики — Димитрій, Української Автокефальної Православної Церкви, і Філарет, Української Православної Церкви Київського Патріярхату, підписали „Меморандум" про об'єднання УАПЦ та УПЦКП в єдину помісну Православну Церкву з патріяршим правлінням.

У зв'язку з цією приємною подією пригадаймо хоч би ці рядки із „Завіщення" Патріярха Йосифа:

„В єдності рятуйте нашу Церкву від загибелі і руїни!... Ставайте усі в обороні прав Української Католицької Церкви, але й бороніть права Української Православної Церкви, так само жорстоко знищеної чужим насиллям... Найближчим нам по вірі і крові є наші православні брати. Нас єднає традиція рідного християнства, спільні церковні і народні звичаї, спільна двотисячолітна культура! Нас єднає спільне змагання за самобутність рідної Церкви, за Повноту, якої видимим знаком буде єдиний Патріярхат Української Церкви!"

Від редакції: Як і кожна демократична газета, „Свобода" надає авторам можливість висловлювати різні думки, проте при цьому залишає за собою право на власну опінію щодо тих самих подій, явищ чи проблем. Це стосується й вище вміщеного матеріялу. Друкуємо його передусім з огляду на важливість теми. Якщо ця стаття спричинить відгуки протилежного характеру, ми готові і їх винести на суд читачів.

Перша сесія...

(Закінчення зі стор. 1)

мільйонів гривень. Власне, різнополярність думок й не дозволила народним депутатам схвалити законопроєкт про надання пільг для покупців ОВДП, а відтак — Урядові доведеться шукати інші джерела для покриття дефіциту бюджету.

Не менш дискусійним було й питання про правомірність створення Національної акціонерної компанії „Нафтоґаз України". Слід зазначити, що на цю компанію було організовано як єдиного монополіста на нафто-ґазовому ринку у травні цього року. Відповідно до урядової постанови, „Нафтоґаз" має право повністю контролювати магістральні нафтопроводи, розподільчі нафтоґазопроводи тощо. Ініціятори розгляду питання про правомірність створення НАК „Нафтоґаз України" — представники фракції Народного Руху стверджують, що компанія була створена із порушенням чинного законодавства. Оскільки фактично йдеться про приватизацію державних підприємств стратегічного характеру фізичними особами. Арґументи керівника компанії Ігоря Бакая виявилися непереконливими для народних обранців і вони за пропозицією представників Народного Руху схвалили таки закон, відповідно до якого Фондові державного майна до впровадження у дію закону „Про особливості приватизації майна підприємств нафтоґазового комплексу" заборонено передавати в управління „Нафтоґаз України" акції, що належать державі у відкритих акціонерних товариствах нафтоґазового комплексу та їхнє майно, а також перетворювати державні компанії в акціонерні товариства. Таке рішення не сподобалося ані керівництву новоствореної компанії, ані Урядові. Очевидно, не сподобається воно й Президентові, який, у відповідності до Основного закону, може накласти на нього вето.

Останній тиждень першої сесії парляменту був надзвичайно продуктивним. Особливо це помітно після довготривалих виборів керівництва вищого законодавчого органу. Після місячних вакацій — 1-го вересня, народні депутати мають розпочати свою роботу. Вже насьогодні у парляментському секретаріяті зареєстровано 575 законопроєктів, підготовлених до розгляду. До того ж, ще 88 документів залишилося народним депутатам у спадок від їхніх попередників. А відтак осіння сесія Верховної Ради, очевидно, буде не менш драматичною, аніж перша.

Крок до історичної...

(Закінчення зі стор. 6)

рівень конференції та наукову об'єктивність доповідей як українських, так й ізраїльських науковців.

Проф. М. Росман повідомив, що доповіді конференції, завдяки фінансовій підтримці Рокфеллерівської фундації, стануть доступними для широкого читацького загалу.

Ізраїльські засоби масової інформації звернули велику увагу на цю конференцію. Д-р Ф. Сисин дав інтерв'ю для кількох газет, а д-р С. Плохій взяв участь у телевізійній дискусії з історії українсько-жидівських взаємин. На запрошення проф. Ізраїля Бартала, науковці з КІУС відвідали Жидівський університет в Єрусалимі, до вони докладніше обговорили можливості дальшої наукової співпраці.

Пресове бюро КІУС

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

За час від 15-го липня 1997 р. до 17-го липня 1998 р.

10,000.00 — Йосафат Стасів;
4,964.00 — Іван Галавай із завіщання;
3,000.00 — Михайло й Анастазія Пирський із завіщання;
3,000.00— Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Ню Йорку;
2,199.00 — Дарія Дудра із завіщання;
2,116.00 — Тереса Божик із завіщання;
2,100.00 — Володимир й Анна Рак;
1,000.00 — Ігор і Рома Гайда;
1,000.00 — Богдан Хонюк;
850.00 — Василь Калинович;
600.00 — Борис Галаган;
500.00 — Володимир і Христина Баранецький;
500.00 — Юрій Ленцик;
500.00 — Володимира Мацюрак;
500.00 — Василь Сосяк;
250.00 — Любомира Мичковська у пам'ять мужа д-ра Мирослава Мичковського;
200.00 — Євген і Євгенія Івашків;
200.00 — Лариса Онишкевич;
200.00 — Мирослав і Люба Прокоп;
200.00 — Михайло і Софія Ступка;
200.00 — СУМА Федеральна Кредитова Кооператива у Йонкерсі;
175.00 — Український Громадський Комітет у Лорейні;
160.00 — Ігор Масник;
150.00 — Сильвестер Костик;
150.00 — Тетяна Позднякоф;
150.00 — Анна Політило;
150.00 — Оксана Фольварків;
140.00 — Іван і Стефанія Сєрант;
120.00 — Мирослав Р. Сербин;
114.00 — Український Громадський Комітет ст. Пітерсбурґ, Фльорида;
по 100.00 Остап і Урсуля Балабан, Олекса й Лариса Біланюк, Марія Борковська, Петро і Леся Ґой, Михайло Дзвінка, Адріян А. Долинський, Люба Домбчевська у пам'ять мужа Романа, Ярослав й Ольга Дужий, Володимир й Уляна Дячук, Василь й Ольга Ільчишин, Ольга Кекіш, Орест і Марія Козіцький, Іван і Наталія Коропецький, Дмитро і Стефанія Косович, Ігор і Любомир Коцур, Василь і Віра Ліщинецький, Олександер Лужницький, Роман Максимович, Василь Мисак, Петро Матіяшек, Ярослав і Галина Оберишин, Анастазія Паш, Володимир й Анна Рак у пам'ять д-ра Юрія Чировського, Володимир й Анна Рак у пам'ять Євдохії Лабуньки, Марія Робак, Клементій Рогозинський, Ярослав Рожанковський, Марія Савдик, Мюрей Сенкус, Ярослав й Оксана Сидорак, Юрій і Люба Стефанівський, Стефан Стецура, Богдан і Галина Титла, Святослав і Марта Трофименко, Мирослав Харкевич, Нестор Ходновський, Іван Чернявський, Лев і Марія Чировський;
90.00 Володимир і Лідія Маґун;
по 80.00 Маріян Бартошик, Борис Глинський, Михайло Дуб, Богдан і Мирослава Крук, Володимир Микула, Василь Наконечний, Юрій і Анна Павлічко, Максим й Анна Пизюр, Маріян і Христина Юзич, Богдан Ясінський;
70.00 Василь і Лідія Колодчин;
65.00 Ярослав Ґелета, Володимир Пушкар;
64.00 Олександер Лист;
60.00 Володимир і Марія Ворох;
по 50.00 Роман й Анна Алиськевич, Омелян і Тетяна Антонович, Тимотей Балабан, Михайло Біда, Володимир і Катерина Воловодюк, Петро і Рея Грицак, Ольга Гуглевич, Лаура Ґулич, Микола Дейчаківський, Іван Жук, Ярослав й Ольга Заплітний, Іван і Стефанія Заяць, Лідія Касараба, Теодор й Александра Костюк, Богдан і Наталія Коваль, Софія Г. Кудрик, Володимир і Лариса Лисняк, Іван Лозинський, Оксана Луцька, Ярослав Мігайчук, Леонід й Оксана Мостович, Юрій і Христина Навроцький, Орест Небеш, Стефан й Ірина Нечай, Микола і Діоніза Ненадкевич, В. Оренчук, Лідія Осінчук, Ярослав і Ярослава Панчук, Надія Пастушенко, Марія Ривакович, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Нюарку, о. Еміліян Шараневич, Василь Яців;
по 40.00 Віра Андрушків, Ксеня Антипів, Оксана Ашер, Роксоляна Бурачинська, Василь Витвицький, Степан Воляник, Богдан Гайдукевич, Арета Галібей, Любомир Гевко, Ася Гумецька, Михайло Данкевич, Павло Джупь, Іван Дутко, Мирослав Зєлик, Іларіон Калиневич, Мирослав Кальба, Ігор Каменецький, Степан Кікта, Уляна Климишин, Антін Р. Колтунюк, Стефанія Король, Степан Курилас, Василь Ленцик, Петро і Марія Лешишин, Андрей Лужницький, Стефан Максимюк, Василь Наконечний, Богдан Неганів, Василь Петрах, Роман Пиндус, Лада Прокоп, Леонід Рудницький, Іван Самійленко, Стефан й Анна Секрета, Александер Серафин,Теофіль Старух, Богдан Томків, Андрій Турчин, Юрій Фединський, Лариса Фонтана, Степан Хемич, Михайло Цапп, Левко Чабан, Дмитро Штогрин;
35.00 Богдан і Тамара Мриц;
по 30.00 Мирослава Вишивана, Іван Куземський, Любомира Мичковська, Любомира Огаренко, Яків і Марія Палій, Олександер й Анна Пришляк, Марта Рудик, Галина Ціґаш;
по 25.00 Александер і Марія Адамович, Марія Андрусяк, Оксана Бардиґула, Осип і Мона Войтович, Зорян і Дарія Городиський, Володимир Грицин, Пилип Т. Демус, Юрій Демідович, Андрій Дзедзик, Михайло Дутко, Марія Душник, Стефанія Єрмолович, Остап й Ірина Зинюк, Володимира Кавка, Олена Качала, Володимир Кліш, Бенджамін Корсунь, Петро Крамаренко, Марта Крамарчук, Теодозій і Любомира Крупа, Микола Кузик, Лев Кушнір, Мирослав Лисобей, Іванна Сім Ліпський, Анна Маркевич, Василь Марущак, Василь й Оксана Марчук, Орест і Святослав Менцінський, Мирослава Мирошниченко, Мотря і Евстахія Мілянич, Наталія Мітрінґа, Надія Німилович, Ярослав Очеретько, Надія Попель, Марія Попович, Нестор Рихтицький, Емілія О. Ройовська, Ярослава Рубель, Юрій Русин, Стефан й Анна Секрета, Александер і Софія Скоп, Володимир Сорочак, Анастазія Сочинська, Микола Стасів, Александер Стрільбицький, Марта Турчин, Лев і Галина Футала, Василь Харук, Богдан Худьо, Любомира Чапельська, Ярослав і Катря Червоняк, Ярослав Чипак, Богдан Шепелявий, Александра Школьнік, Михайло й Іванна Яцух;
по 20.00 Іван Безуб'як, Стефанія Бернадин, Ярослав і Богданна Бігун, Наталія Гевко, Стефан Голяш, Павліна Данчук, Любомира Костечко, Мирослав Кулинич, Іван Лісікевич, Оксана Ліщинська, Галина Степаненко, Іван Цьолко, Іриней Юрчук, Євген й Осипа Яворський, Мирон Яросевич;
по 15.00 Ольга Антохій, Семен Гасяк, Тетяна Дідошак, Ярослав й Іванна Клим, Богдан Козак, Микола Корінець, Микола Лаврин, Дмитро Лясевич, Роман Мельник, Орест Питляр, Юрій Свищук, Віра Трігор, Іван Черешня;
по 10.00 Борис Александер, Ілля Борис, Ярослав Букачевський, Теодор Гайдук, Олег Волянський, Теодор Гайдук, Роман Гац, Ольга Гірна, Кость Гречак, Остап Ґац, Дмитро Демедюк, Богдан Дем'янчук, Володимир Дитиняк, Катерина Довбенко, Марія Дубровська, Владислав Клех, Павло Микитин, Любомир С. Міз, Олег Мороз, Олександер Полець, Петро Поліщук, Микола Ромах, Іван Свириденко, Стефанія Семущак, Петро Хім'як, Микола Чорний, Василь Шийка, Ольга Ярема;
по 5.00 Юрій Ісаїв, Ольга Мулік, Михайло Попович, Лев Стеткевич;
4.00 Іван М. Яворський.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці висловлює щиру подяку усім щедрим жертводавцям. Ваші пожертви допомагають НТШ успішно проводити наукову, публіцистичну та суспільно культурну працю. Крім цього, НТШ допомагає розвиткові української науки в Україні, а зокрема матірному НТШ у Львові. Також уділяє стипендії студентам вищих семестрів і докторантам. Тому просимо мати це на увазі і знайти місце для НТШ у ваших бюджетних плянах, за що будемо вам вдячні.

Якщо б у вище поданих списках жертводавців трапились неточності, чи когось пропущено, то просимо нас повідомити.

Ми постараємось нанести потрібні поправки

Наша адреса: SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.,
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ на Енциклопедію Української Діяспори американський том за час від 15-го липня 1997 р. до 20-го липня 1998 р. вплинули нижчи подані пожертви:

50,000.00 Володимир й Анна Рак;
по 2,000.00 Ігор і Рома Гайда, Іван Пуйо;
по 500.00 Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива у Ню Йорку;
по 300.00 Борис Галаган, Микола і Зірка Галів;
по 200.00 Остап й Урсуля Балабан у пам'ять о. Володимира Базилевського, Василь Зарічний;
150.00 Мирослав і Люба Прокоп;
по 100.00 Дмитро Бобеляк, Адріян Бриттан, Осип Данко, Любомир Лампіка, Юрій і Христина Навроцький, Мирон і Рут Новосад, Орест Попович, Роман і Клявдія Стефанюк, УККА — Український Фестиваль у ЗСА;
по 50.00 Володимир Барагура, Ярослав Пришляк, Зенон Чайковський;
30.00 Олена Несінн;
25.00 Богдан Чопик;
15.00 Петро Бойчук.

Просимо наших жертводавців прийняти щиру подяку за ваші пожертви на Енциклопедію Української Діяспори. Бажаємо відзначити, що деякі серед жертводавців були зворушені. Тут з приємністю доводиться нам згадати Володимира й Анну Рак, які пожертвували 50 тисяч долярів, чим продовжили дальшу працю ЕУД, бо стояло питання припинити працю над цілим проєктом ЕУД. НТШ і Приятелі Фундації Енциклопедії України застановляються над здобуттям фондів для завершення так важливого й необхідного проєкту, який має залишити сліди політичної, наукової і культурно-суспільної творчости сучасної і попередніх ґенерацій. Цей особливої ваги проєкт ЕУД заслуговує на особливу увагу і фінансову піддержку. Ще раз щиро дякуємо нашим щедрим жертводавцям.

Наша адреса: Shevchenko Scientific Society, Inc.
63 Forth a Ave.
New York, N.Y., 10003

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вшанували жертви Голодомору

Духовенство, вівтарні прислужники під час Панахиди жертвам Голодомору при катедрі української православної церкви св. Володимира в Пармі.

В неділю, 28-го червня ц. р., українська православна катедра св. Володимира в Пармі, Огайо, урочисто вшанувала пам'ять жертв Голодомору в Україні у 65-ту його річницю. Між Св. Літургіями (8:30 ранку англійською і 10:30 українською мовами) парафіяни зібралися на церковній садибі перед величним пам'ятником жертвам Голодомору.

Настоятель катедри, о. Іван Наконечний, о. сотрудник Володимир Штеляк, о. Микола Лаврук і о. диякон Ігор Махлай відправили Панахиду у супроводі парафіяльного хору під керівництвом диригента Маркіяна Комічака.

Після Панахиди відбулася коротка програма біля пам'ятника. Заступник голови молодшого відділу Української Православної Ліги Лариса Бурлій коротко оповіла про трагічні події в 1932-33 роках. Сузанна Турчак прочитала в драматичному представленні щоденник, названий „Оповідання Гані". Щоденник є лише уривком з дослідних матеріялів, що С. Турчак зібрала для своєї наукової праці при Гарвардському Університеті про Голодомор від свідків, що пережили ті трагічні роки.

Програма закінчилася відспіванням „Боже Великий". Під час співу від парафіяльної молоді Адам Комінко поклав вінок синьо-жовтих квітів перед пам'ятником. Пам'ятник був споруджений п'ять років тому на церковній садибі у незабутню пам'ять жертв Голодомору, і служить як довідник історичної науки для дітей в часі шкільного року про неймовірну трагедію в історії України XX століття.

Парафіяльний Комітет

„Чайний вечір" союзянок у Гемпстеді

63-ій Відділ Союзу Українок ім. Олени Теліги в Гемпстеді, Н. Й., запрошував мешканців Гемпстеду й околиці оголошеннями в церковному бюлетені, летючками до участи в їх імпрезі — „Чайному вечорі", в суботу ввечері 6-го червня ц. р., щоби провести час у приємній, дружній атмосфері. Перед початком імпрези зацікавлені програмою вечора громадяни займали столики в прикрашеній залі Парафіяльного Центру УКЦ.

Вечір відкрила голова відділу Іванна Солтис. Привітавши гостей, пояснила в коротких словах ціль імпрези та передала провід вечора культурно-освітній референтці Христі Подолюк.

Х. Подолюк, з притаманною їй вмілістю нав'язувати контакт з публікою, представила загально характер програми та її виконавців. Програма приготовлена так, що цей вечір радше можна назвати веселим вечором, бо його метою є допомогти присутнім забути на якийсь час щоденні турботи, а, слухаючи веселі пісні, гуморески, жарти, духово відпочити та водночас чогось навчитись. Бо в кожній гуморесці, в жарті є зерно науки, яке в приємний, жартівливий спосіб вказує на людські хиби та заохочує їх позбутися, чи на добрі сторінки — з заохотою їх наслідувати.

На цей вечір союзянки запросили членів ансамблю „Українська Родина" Оксану Лиховид, яка є членом 64-го Відділу СУА в Ню Йорку, Анну Бачинську (сопрано) і Богдана Сікору (тенор).

На початку програми виступила колишня голова Зеновія Зарицька та відчитала дві гуморески з громадського життя галицького села, які нагадали глядачам наше село з його скромними, але розумними жителями.

Провід мистецької програми перебрала Оксана Лиховид. Вона заповідає кожний виступ та пояснює його, акомпаньює до сольоспівів чи дуетів, вплітаючи між їх виступами гуморески, фейлетони, жарти наших давніх поетів-гумористів Степана Руданського, Едварда Козака та інших. Саме оголошення окремих точок програми Оксаною мало сценічно-театральний характер і щоразу було наче окремою точкою.

З місцевих громадян двічі виступав Михайло Якубовський, який розвеселював пібліку віршами-жартами власного укладу.

Виконавці програми О. Лиховид, А. Бачинська і Б. Сікора — випускники Львівської Консерваторії і члени Спілки Композиторів України.

В загальному вечір був вдалий, приємний, і відділові союзянок належиться признання за його влаштування. В часі перерви союзянки гостили присутні багатою перекускою.

Виконавці програми „Чайного вечора" запрошені виступати на відзначенні роковин проголошення відновлення незалежности України.

М. К.

Зліва: Оксана Лиховид, Параскевія Шпачинська — заступник голови відділу СУА в Гемпстеді, Анна Бачинська, Богдан Сікора, Іванна Солтис — голова відділу СУА в Гемпстеді, Христина Подолюк — культурно-освітня референтка СУА, Гемпстед.

Норт Порт готується до свята

Нортпортський Громадський Комітет під патронатом УККА і УАКРади та всіх організацій і товариств української громади Норт Порту та околиць готується до відзначення 7-ої річниці незалежности України, 24-го серпня цього року в приміщенні Центру св. Андрія, о 4-ій год. по полудні. Свято почнеться спільним Молебнем обох віровизнань.

Комітет очолив д-р В.Король — голова, а його заступниками є голови усіх організацій: Григорій Королишин — УККА, Михайло Белендюк — УАКРада, Василь Ванджула — 57-ий Відділ ООЧСУ, Орися Свистун — 56-ий Відділ СУА, Іванка Яремко — ОЖ ООЧСУ та всіх інших організацій, як УПА, „Дивізійники", Українсько-Американський Клюб тощо. Громадський Комітет повідомляє та запрошує всіх зацікавлених взяти участь у нашому національному святі Державности.

Слава Україні!

Григорій Королишин-Голубенко

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Звітні річні збори Фундації УВУ в Ню Йорку

Управа і члени річних зборів Фундації УВУ в Ню Йорку. Сидять (зліва): проф. Володимир Стойко, проф. Петро Гой, проф. Тетяна Беднаржова, проф. Леонід Рудницький, Оксана Луцька. Другий ряд: мґр Осип Рожка, інж. Богдан Качор, Стефанія Гуменюк, мґр Любомир Гуменюк, Марія Пятка, мґр Іван Буртик, інж. Богдан Барабаш, Марія Бакалець, мґр Олена Бобиляк, Марія Сенкович.

28-го березня 1998 року відбулися річні Звітні загальні збори Фундації Українського Вільного Університету в Ню Йорку в приміщенні Державницького Фронту. Голова Фундації УВУ проф. д-р Петро Ґой, відкривши збори, привітав членів і гостей та попросив хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять членів і жертводавців, що відійшли у вічність.

Зборами провадила президія у складі: проф. д-р Володимир Стойко — предсідник, академік Леонід Рудницький — заступник, мґр Любомир Гуменюк — секретар.

Протокол з попередніх загальних зборів вичерпно опрацював і прочитав мґр Осип Рожка, який прийнято без змін.

Голова фундації проф. Петро Ґой у своєму звіті подав короткий перегляд праці Фундації УВУ за минулий 1997 рік, в обсяг якого входило: придбання фондів, виготовлено і розіслано різдвяну і великодню інформативну летючку про діяльність і пляни фундації до української громади і жертводавців та пресові поміщення в пам'ять померлих фундаторів, добродіїв меценатів і членів Фундації УВУ. Вислано 82 пачки книжок в Україну для Вібліотеки і Архіву Діяспори у Львові і до Інституту Українознавства при Київському Університеті.

Заходами НТШ у Львові, Фундацією УВУ і Фундацією Дослідження Лемківщини вийшла збірка документів під заголовком „Акція Вісла" про насильне виселення українців з рідних земель в 1947 році, під редакцією д-ра Євгена Місила. Друге видання, яке вийшло заходами НТШ у Львові і Фундації УВУ — „Масовий морд у Вінниці". Ці два видання можна набути в Фундації УВУ.

З звітовому році до Фундації УВУ вплинула щедра пожертва в сумі 50,000 дол. від родини д-ра Степана і Емілії Воляників з Клівленду, і 50,000 дол. від родини Богдана і Софії Швабінських, які створили „літературний фонд" у своєму імені. Основною ціллю фундації є надавання стипендій українським студентам високих шкіл і кандидатам завершити наукові ступені з українознавства в Українському Вільному Університеті в Мюнхені.

Бюро Фундації працює шість днів у тижні, втримує тісний зв'язок з управою УВУ та жертводавцями.

Заступник голови акад. Леонід Рудницький, який виконує обов'язки проректора УВУ, часто виконував доручення фундації, маючи безпосередній зв'язок з проводом УВУ в Мюнхені, звітодавець також заступав голову Фундації УВУ, коли заходила потреба, та брав участь у всіх засіданнях фундації. Другий заступник голови Фундації УВУ проф. Володимир Стойко брав участь у праці фундації, перебуваючи в Україні, відбув зустріч з д-ром Купчинським у справі появи видання з фонду окремого призначення св. п. проф. Степана Салика. Фінансовий референт інж. Богдан Качор подав окремий звіт зіставлення прибутків і видатків Фундації УВУ в 1997 році. Всіх надходжень було 233,333 дол., а видатків 192,760 дол.

Для інформації подаємо, що з постанням вільної України Фундація УВУ передала в 1993 році 120,000 дол.; в 1994 році 146,00 дол.; в 1995 році 131,000 дол.; в 1996 році 156,000 дол. а в 1997 році 145,000 дол. Це були стипендії у великій мірі студентам з України.

Прес-референтка фундації Оксана Луцька в звітовому році помістила в українській пресі дописи про „Бібліотеку і Архів Української Діяспори у Львові". Подорожуючи в Україні, на доручення голови Фундації УВУ, відвідала „Бібліотеку Діяспори" у Львові, яка приміщується в Державному Університеті ім. Івана Франка, та провела інтерв'ю із завідуючою бібліотекою Богданною Присяжною, результатом чого появилася інформативна стаття про стан бібліотеки, надходження книжок, користування читачам.

Члени управи Фундації УВУ мґр Іван Кобаса в своєму звіті подав, що наслідком двостороннього домовлення з директором Українського Інституту в Києві проф. Петром Кононенком і академіком Євгеном Федоренком створено Бібліотеку Діяспори при цьому Інституті. Далі звітували інші члени Управи.

Над звітами Управи вив'язалася пожвавлена дискусія, цікаві думки, співпраця з Мюнхеном, вимоги збільшення стипендій тощо.

Контрольна комісія в складі: мґр Євген Гановський, інж. Богдан Барабаш, мґр Любомир Гуменюк — провели контролю фінансових діловодств Фундації УВУ. Контрольна комісія знайшла все в повному порядку, поставила внесок на уділення абсолюторії звітуючій Управі фундації, що і схвалено одноголосно.

На закінчення зборів з коротким словом і привітом виступила гостя з Праги д-р Тетяна Беднаржова. Предсідник зборів проф. Володимир Стойко подякував усім за конструктивне переведення Звітних річних зборів Фундації УВУ, за віддану працю в користь української науки, закрив збори національним славнем.

Оксана Луцька

Золотий ювілей сестри П. Яциник

Сестри св. Василія Великого з Провінції Ісуса, Любителя Людства, у монастирі на Факс Чейсі, недавно відзначили золотий ювілей, вшановуючи сестру Павлю Яциник, ЧСВВ, за 50 років служіння і зобов'язання до Чину.

Святу Літургію відслужили отці Евген Гуттер з церкви Св. Духа у Південній Філядельфії, Василь Сівінський, капелян Сестер св. Василія Великого і Павло Репела. Після Служби Божої слідувала святкова вечеря в їдальні монастиря.

Сестри св. Василія Великого містяться по цілому світі. Вони прибули на Факс Чейс у 1911 році, і вже понад 85 років провадять місійну працю та постачають освітні установи для сусідніх громад.

Сестра Павля, народжена у Кліфтоні, Н. Дж., у 1930 році, була членкою парафії св. Николая в Пассейку, Н. Дж. Як ґрадуантка Академії св. Василія, вступила до Чину св. Василія Великого у 1948 році. Кінцеві обіти зложила у 1953 році.

Після одержання наукового ступеня в Університеті Віллянова, сестра Павля була директоркою і настоятелькою у парафіяльних школах у Коговз, Ню Йорк, у Чикаго, Іллиной, і в Філядельфії. Вона займала пости настоятельки монастиря Сестер на Факс Чейсі і декана вступів до Менор Джуніор Коледжу. Сестра Павля була провінціяльною секретаркою і провінціяльною дорадницею від 1990 року і перебуває на цих постах сьогодні.

У 1997-98 роках вона була невід'ємною частиною програми досягнення Сестер України, була ментором для шести молодих жінок, котрі прибули з України до ЗСА як кандидатки вступу до Чину СВВ.

Фото: (зліва) о. Евген Гуттер, о. Василь Сівінський, о. Павло Репела. Передній ряд: сестра Доротея Анна Бусовська, ЧСВВ, провінціяльна, сестра Павля Яциник, ЧСВВ, ювілятка, сестра Лавра Палка, ЧСВВ, провінціяльна дорадниця, і сестра Марія Франциска Валчонська, ЧСВВ, провінціяльна дорадниця.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Почалися Ігри Доброї Волі

Чергові спортові Ігри Доброї Волі, що їх влаштовує американський мільйонер Тед Тирнер, почалися офіційним відкриттям в суботу, 19-го липня, в Ню Йорку. Ці спортові ігри заініціював, організував та щедро фінансував Тирнер, починаючи від Ґорбачовських часів і, як бачимо, продовжує це робити. Тоді ціллю Тирнера було зближувати через спорт населення червоної імперії з західнім світом і тим самим ослаблювати совєтський режим у його „холодній війні" з державами вільного світу.

Треба признати, Тед Тирнер до певної міри осягнув ціль Ігри Доброї Волі, дещо посприяли зміні загального політичного клімату, зміні думання населення червоної імперії. „Ігри Доброї Волі" проводяться, на зміну, в ЗСА і колишньому СССР, тепер — у Росії. Крім американських і російських спортсменів, у них беруть участь спортовці з різних країн світу, в тому числі і з України. Одначе найчисленнішими є репрезентації ЗСА і Росії. І цим разом у складі збірної Росії приїхало на змагання понад 300 спортсменів. Україну ж репрезентувала скромна кількість — менше двох десятків. Коли пишемо ці рядки, репрезентанти України змагалися вже в легкій атлетиці і гімнастиці, спортсменки-українки здобули перші нагороди.

Жанна Пінтусевич, що в 1997 році в Атенах, столиці Греції, стала чемпіонкою світу в бігу на 200 метрівці і віцечемпіонкою на 100-метрівці, цим разом на таких самих забігах здобула срібні медалі і відповідні фінансові нагороди. В обидвох забігах Жанну випередила американка Маріон Джонс.

Валентина Федюшина в штовханні ядра здобула бронзову медалю. Не пощастило в тій конкуренції у групі головіків Юрієві Білонозі, який після трьох американців, Годіна, Гантера і Нелсона, заїняв 4-те місце.

В гімнастиці в індивідуальних змаганнях Ольга Тесленко, опинилася на 6-му місці (після американки Моцеану, двох румунок — Оляру та Оманар, китайки Менґ та американки Сапунар).

У групі чоловіків добре себе зарепрезентував Роман Зозуля, який мав сильних конкурентів в Росії, Білорусі й Америки. Тут, виглядало, не дописало суддівство — Роман менше помилявся, ніж його суперники, і заслуговував, у найгіршому випадку, на бронзову медалю, але йому суворіше, ніж іншим, відібрали точки за помилки, і нагороди одержали: Іванков, Білоусія (золоту), Бондаренко, Росія (срібну) і Вілсон, Америка (бронзову). Українець — на 4-му місці. Така покищо доля українських спортовців, про них найменше говорять перед і після змагань, до них суворіше ставляться судді, між якими не бракує таких, хто тужить за імперськими часами, коли українські спортовці були змушені здобувати славу „старшому братові".

Що ж, українські спортовці мусять ще якийсь час терпіти ці упередження. Коли Україна остаточно встане з колін і її нарід виплекає гордість та любов до своєї держави, як це є в Росії, Польщі, Мадярщині, Чехії та Словаччині або навіть у злиднених країнах Азії і Африки, тоді шануватимуть і респектуватимуть наш нарід і наших спортовців на світовій арені.

Успіх тенісистки Ольги Лугіної

Минулого тижня закінчився черговий тенісовий турнір в столиці Польщі, Варшаві, в якому у жіночій групі виступала визначна тенісистка з України Ольга Лугіна. В індивідуальних змаганнях Лугіна була елімінована в другій рунді турніру. Але в подвійних іграх із своєю партнеркою Каріною Габсудовою, зі Словаччини, Ольга дійшла до фіналу, в якому вони перемогли Крівенчеву (Болгарія) і Лянгрову (Чехія), вислідом — 4:6, 6:4, 6:1, і таким чином здобули нагороди чемпіонок жіночих пар Варшавського турніру.

Оксана Баюл „лікується"

Недавно появилися в американській пресі вістки про чемпіонку-фіґуристку Олімпіяди в Ліллегаммері в 1994 році — Оксану Баюл. З цих вісток довідуємося, що Оксана має дальші проблеми із „зеленим змієм" і має намір вдруге піддатися лікуванню в рагабілітаційній клініці, тим разом в Коннектикат. Перший раз її було змушено до лікування від алькоголізму після автового випадку, але це не дало позитивного висліду. Тим часом Оксана виросла на чергових 5 інчів та набула 20 фунтів ваги, що дуже неґативно вплинуло на її фізичну кондицію. Усі її теперішні знайомі і, зрештою, ще багато Оксанних звеличників-українців, вдячні за здобуту для України золоту медалю на Олімпіяді в 1994 році, бажають її успішного одужання.

Управа Спортової Школи „Ч. Січі" пригадує зацікавленим юначкам й юнакам, що заавансований вишкіл починається 26-го липня ц. р. на оселі „Верховина". Його проводитимуть професійні інструктори зі ЗСА і України. Перші два тижні вже майже заповнені юначками й юнаками. Ще є добрі можливості реєстрації на вишкіл в 3-му і 4-му тижнях Спортової Школи. Бажаючі можуть зголошуватися, висилаючи реєстраційні форми або листи із завдатком в сумі 100 дол. на адресу: Ukrainian Sitch Sport School 680 Sanford Ave. Newark, New Jersey, 07106.

Помер Володимир Швед

25-го червня 1998 року по затяжній недузі, прийнявши Св. Тайни, помер вдома св. п. Володимир Швед у Пармі, Огайо, колишній член УД „Галичина". Відлітають у вічний вирій члени військових українських формацій Другої світової війни: Дивізії, УПА, ОУН та інших того часу. Як згадав голова станиці в Клівленді, Пармі пор. Ігор Руденський у своєму прощальному слові, в початках станиця Братства начисляла 70-80 членів, а сьогодні є їх тільки 18, і з них вже багато хворіють.

Влодко Швед народився 25-го січня 1926 року в селі Зубрець, Бучацького повіту, Галичина. Він був одинаком, а його батьки-селяни зарання повмирали. Виховали Влодка в любові до Бога і України, тому ще зовсім молодим юнаком, наснажений любов'ю ідеї боротьби за самостійність і волю України, разом зі своїми двома кузенами голоситься добровільно до створеної тоді Української Дивізії, аби захищати рідну землю перед ворогами. Перейшовши успішно військовий вишкіл, Влодко стає артилеристом у сотні. По війні короткий час був в переселенчих таборах Німеччини, а опісля виїхав до Бельгії, де тяжко працював у копальнях вугілля. В році 1951 приїжджає до ЗСА і одружується з Ольгою Муцин, в Клівленді-Пармі. Брав участь у війні ЗСА в Кореї. Якийсь час був і допоміжним поліціянтом у Пармі.

Влодко залишив у смутку трьох синів — Михайла, Олега, Володимира — та внуків. В 1975 році одружується вдруге — зі Стефанією Крут, вдовою по Богданові, санітарові в УПА, і прожив з нею 23 роки. Стефанія, до речі, дуже приємлива й талановита жінка, піклувалася здоров'ям чоловіка дбайливо і по-самаритански, аж до останнього його віддиху.

Ігор Руденський також підкреслив, що св. п. Володимир Швед був дисциплінованим членом станиці Братства до кінця свого життя. Деякий час був писарем в Управі, невтомним прапороносцем і членом Контрольної комісії. При кінці І. Руденський, в імені дивізійників і упівців, висловив щирі слова співчуття горем прибитій Стефанії, синам, внукам, кузенам з Віндзору, Рочестеру, Парми й околиць. „Тобі, незабутній побратиме Влодку, наш останній салют!" — закінчив Руденський.

Треба згадати, що на церковних похоронних відправах були дивізійники і упівці, які здисципліновано стояли і при кінці Панахиди зорганізовано поодиноко підходили воєцьким кроком до домовини і на „струнко" віддавали чесь-салют покійному.

Поховано покійного з УККатедри св. Йосафата в Пармі на українському католицькому кладовищі св. Андрея, де ще прощав покійного Володимира дивізійник і підприємець Семен Кріслатий. Заупокійна тризна відбулася в ресторані Дімітрієва в Пармі. Панахиду, Службу Божу та похоронні відправи на цвинтарі відправив о. Михайло Ревтюк, парох УККатедри св. Йосафата. Дружина Стефанія, сини, внуки і родина просили долучити до цієї згадки сердечну подяку отцям і всім, хто прощав покійного.

Вічна пам'ять, дорогий Влодку!

Д-р Володимир Боднар

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

СВ. П.

д-ра ВАСИЛЯ ПАЛІДВОРА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

8-го серпня 1998 р. о год. 10-ій рано

в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері.

Просимо помолитися за спокій душі покійного.

дружина — МАРІЯ ПАЛІДВОР
доньки — ЛАРИСА ЗЄЛИК та
— НАТАЛКА СОНЕВИЦЬКА з родинами.

У пам'ять нашого незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ складаємо 1,000 дол. на МУЗЕЙ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА в селі Заздрість.

У безмежній скорботі ділимося сумною вісткою з рідними, друзями, приятелями і знайомими, що 26-го липня 1998 р. несподівано скінчилася земна стежка нашого дорогого сина і брата

бл. п.

ОРЕСТА ПЕТРЕНКА

нар. 24-го травня 1952.

Про молитви і добру пам'ять просять

батьки — ГАЛИНА і РОМАН
брат — ЮРІЙ з дружиною АНЕЮ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

відходу від нас нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ, СЕСТРИ та БАБЦІ

СВ. П.

ЛЮБОМИРИ ДАРМОГРАЙ-ГАРАСИМІВ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ

10-го серпня 1998 р.

в Стрию, Україна;
в церкві св. Миколая, Бруклин, Н.Й.;
в каплиці в Ґемптонбурґу, Н.Й.;
в манастирі св. Йосафата, Ґлен Ков, Н.Й.

Просимо родину та приятелів згадати покійну у своїх молитвах.

Вічна їй пам'ять!

ЯРОСЛАВ ДАРМОГРАЙ з родиною

Ділимося сумною вісткою, що дня 12-го липня 1998 р. в Торонто, Онтаріо, Канада, упокоїлася письменниця

СЛ. П.

д-р ОЛЕКСАНДРА КОПАЧ

з роду ГРИГОР-ЯВОРСЬКА

проживши 85 років трудолюбивого життя.

Знана всім як мовознавець, літературознавець, літературний критик та автор багатьох творів.

Покійну поховано на українському цвинтарі св. Володимира в Oakville, Ontario 15-го липня 1998 р.

Вічная пам'ять!

Родині покійної складаємо наше щире співчуття.

ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ОУП СЛОВО
і друзі письменники

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА ЗСА і КАНАДИ
ГОЛОВНА УПРАВА

в глибокому смутку повідомляє членів, та всю українську громаду, що 19-го липня 1998 р. відійшов у вічність на 88-му році життя

СВ. П.

МИКОЛА ЛЕБЕДЬ

Генеральний секретар закордонних справ УГВР, визначний революціонер, політичний діяч, та почесний член Об'єднання кол. Вояків УПА.

Вічна йому пам'ять!

Дочці Зоряні з внуками, та ближчій і дальшій родині покійного висловлюємо глибокі співчуття.

З великим сумом повідомляємо про смерть нашої прийнятої МАТЕРІ, ТЕТИ і ПРИЯТЕЛЬКИ

СВ. П.

ОЛЬГИ КАРВАН

яка відійшла від нас у віці 91 років.

св. п. Ольга Карван нар. в Метниці, Україна, була дружиною св. п. мгр Івана Карвана. Була довголітньою членкою „Союзу Українок" у Філядельфії, Па., парафіянкою катедри.

ПОХОРОННА відправа відбулася в церкві Непорочного Зачаття в Мелровз Парк, в суботу, 7-го березня.
ПОХОВАНА на цвинтарі святої Марії у Факс Чейсі, Па.

Залишила у смутку:
дітей — КЕНЕТ КАРВАН
— ЗЕНОВІЯ ЗУМБА-КАРВАН
племінників — ЕМІЛІЮ ЦІСИК, ЕВГЕНІЮ і МАРІЮ ФОЛКОН
приятельку — СОФІЮ ЯЦУСЬ ГОЛЬ

З великим смутком повідомляємо родину та приятелів, що 19-го червня 1998 р. після тяжкої недуги, відійшов у вічність наш найдорожчий БРАТ і ВУЙКО

СЛ. П.

інж. БОРИС ШАРИЙ

нар. 22-го грудня 1921 р. у Кракові, Польща.

ПАНАХИДА та ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23-го червня о год. 10-ій рано в церкві Holy Name Church при 2914 South Third St., Louisville Ky.
Похований на цвинтарі св. Михаїла 1600 Newburg Rd., Louisville Ky.
Отець Бирк, парох Греко-Католицької Церкви Преображення Господнього, відправив покійного в останню дорогу.

У глибокому смутку:
сестра — МАРТА ГУРКО з мужем інж. БОГДАНОМ і дітьми д-р ОРЕСТОМ, д-р ЕЛИСАВЕТОЮ та інж. ЛІДОЮ
близька та дальша родина в Україні, ЗСА та Канаді.

„Тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок
мене на ниву батьківську веде..."
Василь Симоненко

ПОЛІТИЧНА РАДА ОУН-з за КОРДОНОМ
з сумом сповіщає про смерть великого українського патріота, визначного політичного і громадського діяча

бл. п.

МИКОЛУ ЛЕБЕДЯ

генерального секретаря зовнішніх справ УГВР, провідного члена ОУН.

Доні, пані Зоряні, родині в діяспорі й в Україні, друзям націоналістам складаємо глибоке співчуття.

У глибокому смутку і повазі повідомляємо громадянство в Україні та діяспорі, що 19-го липня 1998 р. після довгої і важкої недуги на 88-му році життя відійшов у вічність у Піттсбургу, Па., ЗСА

СВ. П.

МИКОЛА ЛЕБЕДЬ

Ініціятор, організатор, засновник і президент дослідно-видавничої фірми ПРОЛОГ в Ню Йорку від 1952 р., постійний член її Ради директорів від 1974 р.

Одна із провідних постатей у визвольній боротьбі за українську самостійну соборну державу. Він записаний в історії, як в'язень німець-ких і польських тюрем, організатор протинімецького резистансу в роках 1941-43 на пості урядуючого провідника ОУН, ОУН-сд, один із ініціяторів створення УПА та УГВР, від 1944 року діяв як Генеральний секретар За-кордонних справ УГВР, автор першої монографії про дії УПА „Українсь-ка повстанська армія" (1946).

Нехай його віддана та многогранна боротьба за волю України буде збережена в нашій пам'яті.

Вічна йому пам'ять!

Наші найщиріші співчуття дочці Зоряні, сестрі Ользі, внукам, правнукам та ближчій і дальшій родині.

Управа та співробітники фірми ПРОЛОГ

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
ділиться сумною вісткою з членством і українським громадянством, що 23-го липня 1998 р. відійшов у вічність в Чикаго, Ілл., колишній член ЦУ ОДВУ

СЛ. П.

МИРОСЛАВ РОГОВСЬКИЙ

Нар. 1-го січня 1912 р. в Путилові, Буковина.

Старшина румунської армії, член ОУН з найближчого оточення сл. п. Олега Ольжича в часі Другої світової війни, політв'язень концентраційного табору Саксенгаузен, член ЦУ ОДВУ управ: оселі ім. О. Ольжича, УВ Фонду Центрального Об'єднання Буковинців, ОБВУА і інших організа-цій. Був всеціло відданий українській визвольній справі.

ПАНАХИДУ відправлено 27-го липня 1998 р. у похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.
ПОХОРОНЕНИЙ 28-го липня 1998 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на Голливуд меморіял цвинтар в Юніон, Н. Дж.

Щирі співчуття родині складає
ЦУ ОДВУ

• РІЗНЕ •

ЧЕХІЯ, ПРАГА

Український пансіон приймає гостей. Говориться українською і англійською мовами.
Тел.: 011-420-224-315-492
Власник ***ПАВЛО МУРАШКО***

• REAL ESTATE •

3 bedroom ranch, garage underneath, living room, eat-in kitchen, full bath, back deck, large yard, blacktop driveway, nice neighborhood. 3 miles from the village of Ellenville located on Irish Cape Road.
Tel.: (914) 646-6957
The price is $89,900

• НА ПРОДАЖ •

В центрі міста Львова продається двокімнатне мешкання. Прошу тел.:
1 (781) 642-9374

ПРОДАЮТЬСЯ в Дрогобичі: приватна трьохкімнатна квартира (з меблями) і однокімнатна, обидві з усіма вигодами, в центрі міста.
Тел.: 1(607)733-7198 або **1(973)325-9876** (English)

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!

Папа Римський Іван Павло II править Українську Службу Божу з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Свята Літургія відправлена в Базиліці Св. Петра в Римі. Співає галицький хор 200 осіб. Відео найліпшої якости.

АПОН-ВІДЕО 7797
Ціна 30.00 дол.
Можна набути:
APON RECORD COMPANY, INC.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо жінку до опіки трьох дітей (3 1/2 року, 2 роки і 3 місяці) в українській родині в Seekonk, Mass. (1 год. на південь від Бостону). Проживання з нами весь час або 3-4 дні на тиждень. Опікун повинен добре розмовляти українською мовою. Позиція віль-на на кінець серпня. Тел. до Лідії та Романа
(508) 761-9727

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ СВОЮ ПОЖЕРТВУ ЗА АЛЬМАНАХ?

Зближається вже час, коли треба думати і плянувати наш Альманах на 1999 рік. При тому хочемо пригадати нашим передплатникам і читачам, що багато їх досі ще не вислали належних 12 дол. за Альманах на 1998 рік.

Просимо зробити це якнайскоріше тому, що від висоти загального задовження залежатиме його дальша підготова на черговий рік.

Висилаючи своє задовження, зазначіть, що воно за Альманах!

Щиро дякуємо за співпрацю.

ВИДАВНИЦТВО СВОБОДА

РІЗДВЯНІ КАРТКИ!

Приймається твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою для репродукції карток.

Український Народний Союз спонсорує різні особливі проєкти, які допомагають здобути фонди на Українську Народну Фундацію, (УНФ).

Українська Народна Фундація створена Українським Народним Союзом для підтримки освітніх, харитативних, релігійних та наукових проєктів, і зараховується до незаробіткових фундацій.

Одним з таких наших починів є випуск різдвяних карток. Останньо були видані репродукції визначних українських мистців, а саме: Якова Гніздовського, Михайла Дмитренка, Юрія Козака, Яреми Козака, Андрія Мадая, Лідії Пясецької, Марти Савчак, Христини Сай, Галини Титли. Також були вживані репродукції стародавних ікон, а саме: Архангел Михаїл – XVII століття з церкви в Рогатині, Архангел Михаїл з XVII століття давнього мистця Ілі Бродлаковича з Закарпатського Музею і Архангел Гавриїл з Музею Українського Мистецтва у Львові.

Цього року плянуємо видати різдвяні картки зі **стисло традиційною тематикою**. Тираж карток коло 100,000 примірників. До уваги візьметься декілька творів.

Щоб здійснити наш задум закликаємо українських мистців взяти участь, і надіслати знімку свого твору із його точним описом на адресу:

UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

У справі додаткових інформацій прошу звертатися до Оксани Тритяк на телефон: **(973) 292-9800 додатковий 3067**

Зголошення приймаються до 1-го серпня ц.р.

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road
914-626-5641
Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ НА СОЮЗІВЦІ 1998

Субота — 1-го серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ клясичної музики *Заслужений артист України, баритон* ЯРОСЛАВ ГНАТЮК Піяністка: СВІТЛЯНА ГНАТЮК
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра *„Фата Моргана“*
Субота — 8-го серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Ансамбль *„Казка“*
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра *„Луна“*
Субота — 15-го серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ Сопрано ЛЮБА ЩИБЧИК
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра *„Золота Булава“*

11:45 веч. ВИБІР „МІС СОЮЗІВКИ 1999“

Неділя — 16-го серпня		ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ
Субота — 22-го серпня	8:30 веч.	ВІДЗНАЧЕННЯ СЬОМОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ. КОНЦЕРТ Школа Українських Танців РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра *„Буря“*
Субота — 29-го серпня	8:30 веч.	КОНЦЕРТ віолістка ГАЛИНА КОЛЕССА піяністка ОКСАНА РАВЛЮК-ПРУТЕНЯК
	10:00 веч.	ЗАБАВА, оркестра *„Відлуння“*